Ազգ
Azg
armenian daily
27 ՅՈՒՆԻՍ 2003 ՈՒՐԲԱԹ 121 (2806)

Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարը սպառնում է Հայաստանին

ԲԱՔՈՒ, 26 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանական բանակի մարտունակությունն ու հմտությունը թույլ են տալիս վերականգնել երկրի տարածքային ամբողջականությունը: Այս մասին չորեքշաբթի հայտարարել է պաշտպանության նախարար Սաֆար Աբիեւը՝ Ադրբեջանի զինված ուժերի օրվան նվիրված հանդիսավոր ժողովում: Բանակը կանոնավորապես անցկացնում է դաշտային զորավարժություններ եւ ապահովված է տեխնիկայով, բարեփոխումները զինված ուժերում հաջողությամբ շարունակվում են: Ռազմական կրթության համակարգը լրիվ համապատասխանեցված է ՆԱՏՕ-ի ստանդարտներին, Ադրբեջանը մասնակցել է բազմաթիվ միջոցառումների «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի շրջանակում, ինչպես նաեւ ՆԱՏՕ-ի խաղաղարարական գործողություններին, նշել է նախարարը: Անդրադառնալով ղարաբաղյան հակամարտությանը, Աբիեւը սպառնացել է Հայաստանին, գրում է Բաքվի «525» թերթը: Ըստ նրա, հայերը իրենց հաղթողի դեր են տալիս, սակայն «իրադրությունը լրիվ փոխվել է»: «Ադրբեջանական բանակը պատրաստ է ազատագրել օկուպացված տարածքները», ասել է նա: Քաղաքականությանն անդրադառնալով՝ նախարարը «կանխագուշակել է» զինվորների եւ սպաների կարծիքը, նկատելով, որ նախագահական ընտրություններում նրանք քվեարկելու են Հեյդար Ալիեւի օգտին:

Այսօր սկսվում է Հայաստանի նախագահի պաշտոնական երկօրյա այցը Վրաստան

Քոչարյանը Կրծանիսում հանդիպելու է «ընտրյալ» հայերի հետ

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Թբիլիսի

Այսօր՝ ժամը 15-ին, Թբիլիսի է ժամանում Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը: Սա Քոչարյանի առաջին պաշտոնական այցն է փետրվարի 19-ի, ապա մարտի 5-ի նախագահական ընտրություններից, նախագահի պաշտոնում երկրորդ ժամկետով ընտրվելուց հետո:

Վրաստանի ԱԳՆ մամլո ծառայությունից «Ազգը» տեղեկացավ, որ 16.30-ին նախատեսված է Հայաստանի եւ Վրաստանի ղեկավարների առանձնազրույցը, որի ավարտին տեղի կունենա փաստաթղթերի ստորագրման արարողություն, ապա Քոչարյանի եւ Շեւարդնաձեի համատեղ մամլո ասուլիսը:

Երեկոյան Հայաստանի նախագահի պատվին տրվելիք ընթրիքից առաջ Քոչարյանը կայցելի Թբիլիսիում ՀՀ դեսպանատուն:

Պաշտոնական այցի երկրորդ օրը՝ առավոտյան, Հայաստանի նախագահը կայցելի Խոջիվանքի պանթեոն, ապա տեղի կունենա Քոչարյանի եւ Վրաստանի պետնախարար (վարչապետ) Ավթանդիլ Ջորբենաձեի հանդիպումը: Հայաստանի նախագահի պաշտոնական այցը Վրաստան կավարտվի այս երկրի խորհրդարանի նախագահ Նինո Բուրջանաձեի հետ հանդիպմամբ:

Նախագահ Քոչարյանի պաշտոնական, աշխատանքային այցերի բաղկացուցիչ մաս է կազմում տվյալ երկրի հայ համայնքի հետ հանդիպումը: Տոկոսային առումով սփյուռքի ամենամեծ համայնքը հենց Վրաստանում է. հարեւան հանրապետությունում հայերի թիվը մոտ 400 հազար է կամ երկրի բնակչության մոտ 8 տոկոսը:

Ռոբերտ Քոչարյանը Վրաստանի հայ համայնքի հետ, ավելի ստույգ՝ 25 «ընտրյալ» հայերի հետ կհանդիպի, որքան էլ զարմանալի է, Շեւարդնաձեի նստավայրում՝ Կրծանիսում: Վրաստանի հայերի միության ղեկավարներից մեկը, անունը չհրապարակելու պայմանով, մեզ հետ զրույցում նշեց, որ Քոչարյանը «հանդիպում է նաեւ այն հայերի հետ, ովքեր կապ չունեն վիրահայության հետ, երբեք չեն այցելում Թբիլիսիի հայկական օջախներ, անտարբեր են վիրահայության հուզող խնդիրների հանդեպ»:

Հայաստանի նախագահի պաշտոնական այցի կարեւոր դրվագներից մեկը, թերեւս, հայ համայնքի հետ նախատեսվող հանդիպումն է լինելու: Այս եւ ՀՀ նախագահի մյուս հանդիպումների մասին առավել մանրամասն՝ հաջորդիվ:

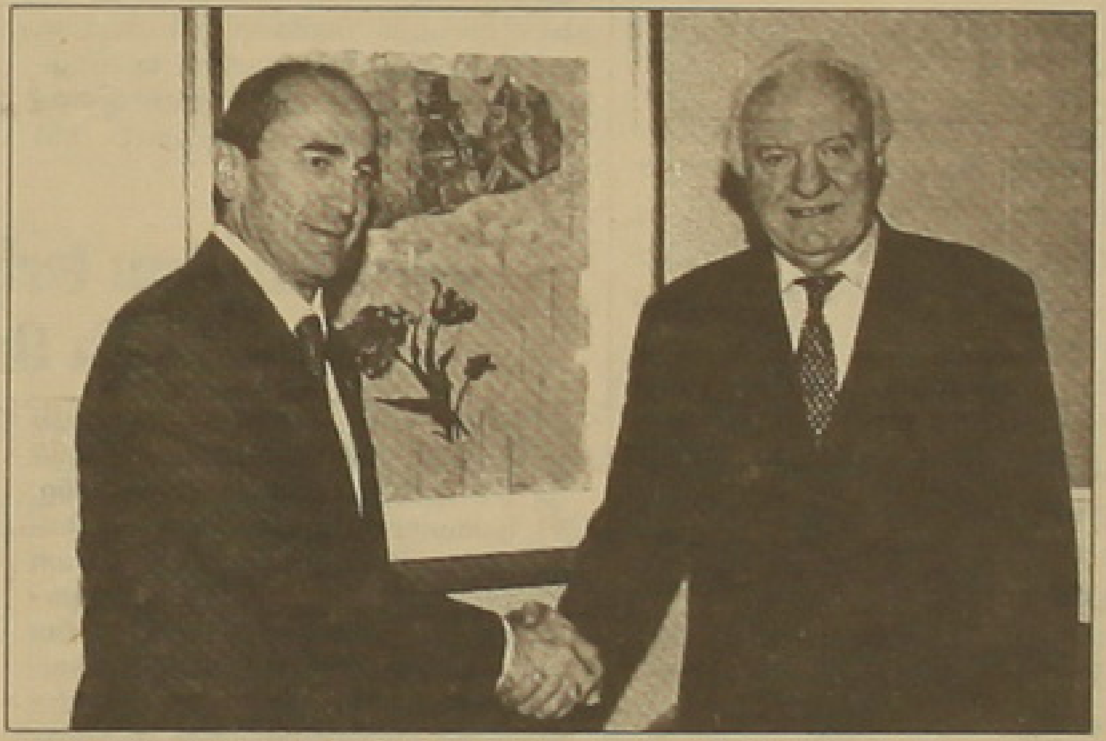

ԱԴՐԲԵՋԱՆԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

«Մադրիդում Գյուլն ու Օսկանյանը սկզբունքային համաձայնության են եկել հայ-թուրքական հարաբերությունների շուրջ»

Պնդում է ադրբեջանական թերթը

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

«Ազգը» հունիսի 26-ի համարում «Սփյուռքի հետ երկխոսությունը բխում է Թուրքիայի շահերից» խորագրով տեղեկացրել էր, որ Հայաստանի հետ հարաբերությունների «բարելավման» յուրաքանչյուր նախաձեռնությանը, անկախ պաշտոնական բնույթից, Ադրբեջանը բուռն հակազդեցություն է ցուցաբերում, որպեսզի թուրքական իշխանությունները ի վիճակի լինեն դրան հաղորդել իրականի ինչեղություն: Այդ առումով բացառություն չէր Թուրքիայի արտգործնախարար, փոխվարչապետ Աբդուլլահ Գյուլի մադրիդյան հանդիպումը ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի հետ:

Հանդիպմանն էլ ադրբեջանական հակազդեցության առումով չպետք է բացառություն համարել Բաքվում 5000 տպաքանակով հրատարակվող «Ուչ նոխդա» օրաթերթի հունիսի 17-ի համարի արձագանքը, որտեղ «Թուրքիա-Հայաստան հարաբերությունները» խորագրով Ֆիքրեթ Ֆերեմեզօղլի ստորագրությամբ հրապարակված հոդվածը երեւան է հանում հարաբերությունների կարգավորման այսպես կոչված բացասական հետեւանքներն Ադրբեջանի համար:

Տես ♦ էջ 5

Այսօր Կարսում Թուրքիայի վարչապետը հավանաբար կանդրադառնա սահմանների բացմանը

Նախորդ համարում «Ազգը», հենվելով սեփական աղբյուրների վրա, տեղեկացրել էր, որ առաջիկա 10-15 օրվա ընթացքում Թուրքիան կարող է Գյումրու հատվածում բացել Հայաստանի հետ իր սահմանը: Ի դեպ, հայ-թուրքական սահմանների բացման հարցը օրեցօր արծարծվում է թուրքական թերթերում: Ավելին՝ դրանցից «Ռադիկալը» հունիսի 25-ի համարում բացումն անմիջականորեն պայմանավորում է վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի Կարս կատարելիք այցելությամբ: Ըստ թերթի, Թուրքիայի վարչապետը հունիսի 27-ին կլինի Կարսում, որտեղ էլ Հայաստանի առջեւ թուրքական սահմանների բացման առնչությամբ հայտարարություններ կանի:

Օգտվելով առիթից նշենք, որ հայտարարություններ անելու Էրդողանի պատրաստակամության մասին հունիսի 25-ի համարում գրել էր Ստամբուլում հրատարակվող հայկական «Մարմարա» թերթը: Սահմանների բացման հարցը մտահոգությամբ արծարծել էին նաեւ ադրբեջանական թերթերը, որոնցից Բաքվում հրատարակվող «Ուչ Նոխդան»՝ դեռեւս հունիսի 17-ին:

Հ. Չ.

Պուտինն ու Բլերը հյուսիսեվրոպական գազատարի բազմամիլիոնանոց հուշագիր ստորագրեցին

ԼՈՆԴՈՆ, 26 ՅՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը եւ Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերը այսօր երկկողմ հուշագիր են ստորագրել հյուսիսեվրոպական գազատարի վերաբերյալ: Փաստաթուղթը սահմանում է վիթխարի գազատարի ստեղծման նպատակներն ու ուղիները, որը Ռուսաստանից Բալթիկ եւ Հյուսիսային ծովերի հատակով պետք է ձգվի Արեւմտյան Եվրոպայի երկրներ, ներառյալ Մեծ Բրիտանիա:

Ստորագրման արարողությունը կայացել է Լոնդոնում միջազգային էներգետիկական խորհրդաժողովի շրջանակներում, որն այսօր բացել են երկու երկրների ղեկավարները:

Ինչպես նախօրյակին էդինբուրգում հայտարարել է Վլադիմիր Պուտինը, այդ նախագիծը շատ հեռանկարային է, քանի որ «խոսքը տասնյակ տարիների մասին է, իսկ Եվրոպայի քաղաքացիներն ընդունելի գներով կկարողանան ռուսաստանյան էներգակիրներ ստանալ»:

Ըստ նախնական տվյալների, նախագծի արժեքը կկազմի 5,7 մլրդ դոլար: Ենթադրվում է, որ գազատարը շարք կմտցվի 2007-2009 թվականներին:

Ըստ Ռուսաստանի նախագահի, հյուսիսեվրոպական գազատարի նախագծի իրականացումը «կարող է հույժ բարենպաստ նախադրյալներ ստեղծել եվրոպական տնտեսության արդյունավետ եւ մրցունակ զարգացման համար»:

Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու կոչ Թուրքիային

ՓԱՐԻԶ, 26 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ: Փարիզում գտնվող Մարդու իրավունքների միջազգային ֆեդերացիան Թուրքիային կոչ է արել ճանաչել 1915 թվականի Հայոց ցեղասպանությունը: Այս մասին ասվում է Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Էրդողանին ֆեդերացիայի հղած ուղերձում: Ֆեդերացիան իր նամակում նաեւ մտահոգություն է արտահայտել Թուրքիայում վերջերս ընդունված կրթական հրամանագրերի առնչությամբ, որ արգելում են պատմության ուսուցիչներին թուրք դպրոցականներին պատմել ազգային փոքրամասնությունների, մասնավորապես հայ համայնքի ներկայացուցիչների նկատմամբ երիտթուրքերի կառավարության հալածանքների մասին:

Մեծ Բրիտանիան մշակել է ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման աջակցության նախագիծ

ԲԱՔՈՒ, 26 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մեծ Բրիտանիան մշակել է ղարաբաղյան խնդրի խաղաղ կարգավորմանն աջակցելու նախագիծ: Այս մասին հայտարարել է Ադրբեջանում բրիտանական դեսպան Էնդրյու Թաքերը, հաղորդել է ANS ադրբեջանական հեռուստաընկերությունը: Ըստ դեսպանի, տվյալ նախագիծը հնարավորություն կընձեռի Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ժողովուրդներին ընտրություն կատարելու հակամարտության կարգավորման ուղիների միջեւ: Թաքերը նշել է, որ նախագծի նպատակն է արագացնել ղարաբաղյան հակամարտության վերջնական կարգավորումը: «Մենք չենք կարող ասել, թե երբ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները կստորագրեն վերջնական խաղաղության մասին պայմանագիրը», հայտարարել է դեսպանը:

VENDETTA

Ինչո՞ւ սպանվեցին

Արդեն երկու օր հանրապետությունով մեկ թնդում են 3 սպանվածների մասին տարբեր վարկածներ, նաեւ հրապարակումներ: Իսկ պաշտոնական տեղեկատվությունը, ըստ ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչության, ընդամենը հետեւյալն է՝ հունիսի 25-ին, ժամը 12:40-ին, ըստ ոստիկանության Երեւան քաղաքի վարչության հերթապահ մասից հաղորդած տվյալների, Նուբարաշենի խճուղում, քաղաքային աղբանոցի մոտ սպանություն է կատարվել: Դեպքի վայր մեկնած օպերատիվ խումբը պարզել է, որ նույն օրը, ժամը 12:00-ի սահմաններում նշված վայրում, բլրի գագաթից անհայտ անձինք ավտոմատի կրակահերթ են արձակել դեպի Նուբարաշեն ընթացող «Գազ-31» մակնիշի ավտոմեքենայի վրա, որի հետեւանքով հրազենային վնասվածքներից տեղում մահացել է տաքսի ծառայության վարորդ Սաշիկ Հակոբյանը, իսկ հրազենային տարբեր վնասվածքներով հիվանդանոց են տեղափոխվել ուղեւորներից Արտյոմ Սամվելի Գեւորգյանը (ծնված 1974 թ.), Արկադի Սամվելի Գեւորգյանը (ծնվ. 1981 թ.) եւ Գարիկ Խաչատուրի Հարությունյանը (ծնվ. 1967 թ., ՊՆ բուժվարչության պետի տեղակալ): Արկադի Գեւորգյանը եւ Գարիկ Հարությունյանը հիվանդանոցում մահացել են, իսկ Արտյոմ Գեւորգյանն առայժմ ի վիճակի չէ հայտարարություն տալու:

Փաստի առթիվ Երեւանի եւ Նուբարաշեն համայնքների դատախազություններում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քր. օր.-ի 99 հոդվածի 4-րդ եւ 232 հոդվածի 1-ին մասերով՝ 2 եւ ավելի անձանց դիտավորյալ սպանություն ու ապօրինի հրազեն կամ զինամթերք կրելը:

Արտյոմ Գեւորգյանին Երեւանի բժշկական կենտրոնում, դեպքից մեկ ժամ հետո վիրահատել է թոքային վիրաբույժ Արտակ Հովհաննիսյանը, եւ ներկայումս նրա վիճակը բավարար է, միջին ծանրության: Գեւորգյանը 2 հրազենային գնդակից ստացել է թոքի եւ ծնոտի վնասվածքներ: Մեկ թոքը մեծ վնասվածք է ունեցել, եւ հիվանդը կորցրել է բավականաչափ արյուն: Նրա կյանքին վտանգ չի սպառնում:

Իսկ թե ինչո՞ւ սպանվեցին մյուսները՝ պարզ կլինի առաջիկա օրերին: Դեպքի վայրում եղած հետքերից հայտնի է դարձել, որ հանցագործները եղել են 1-ից ավելի անձինք ու կրակել են տարբեր զենքերից: Քննությանը հաջողվել է հայտնաբերել առանձին վկաների, որոնք տարբեր պահերի ականատեսներ են:

Դեպքը երեկ մամուլի եւ առօրյա խոսակցությունների գլխավոր նյութն էր. հասարակական կարծիքը խիստ հուզված է: Գրեթե բոլորը համոզված են, որ դեպքը հայկական ձեւի վենդետայի՝ վրեժխնդրության հետեւանք է, մաֆիական շահերի բախման արդյունք:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Զեյթունի Կ. Ուլնեցի թիվ 31 հասցեում իր բնույթով ու առաքելությամբ նորույթ՝ հանրային ֆինանսների կառավարման նոր ուսումնական կենտրոն բացվեց: ԱՄՆ գանձապետարանն է ֆինանսավորել կառույցի՝ արեւմտյան չափանիշներով նորոգումն ու կահավորումը՝ ծրագրի առաջին փուլի համար տրամադրելով 300 հազար դոլար: Ուսումնական նոր կենտրոնի բացմանը ներկա էին Հայաստանում

կան ու բյուջետային նոր համակարգերի:

Առաջին 2 տարվա ընթացքում հիմնական ուշադրությունը կբեւեռվի բյուջեի ճիշտ կառավարման վերաբերյալ կրթական ծրագրերին, թե դրանք ինչպես կազմել, մշակել, ինչպես կատարել ու վերլուծել, ինչպես կառավարել կանխիկ հոսքերը եւ վերահսկել դրանք: Այսինքն՝ պատրաստել այնպիսի մասնագետներ, ովքեր ցանկացած բյուջեի պլանավորում կիրականացնեն մի-

տրամադրել ուսումնական ծրագրերի համար: Առայժմ կենտրոնում կդասավանդեն ամերիկացի դասախոսներ: Կկիրառվեն կրթական տարբեր մեթոդներ ու սկզբունքներ՝ կարճատեւ սեմինարներից սկսած մինչեւ հեռակա դասընթացները:

Երեկ կայացավ նորաբաց ուսումնական կենտրոնի ֆինանսավորման երկրորդ փուլի խորհրդանշական մեկնարկը՝ դեսպան Օրդուեյը եւ ֆինանսների նախարար Վարդան Խաչատրյանը համագոր-

Հայկական ֆինանսների կառավարումը միջազգայնացվում է

ԱՄՆ դեսպան Ջոն Օրդուեյն ուսումնական կենտրոնի բանալիները հանձնեց Վարդան Խաչատրյանին

ԱՄՆ դեսպան Ջոն Օրդուեյը, ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը, ԱՄՆ գանձապետարանի ռեգիոնալ խորհրդական Հրանտ Քյուրքչյանը: 3-4 տարվա ընթացքում այստեղ ուսուցման դասընթացներ կանցնի 1500 մարդ՝ Հայաստանի բոլոր բյուջետային հիմնարկների աշխատողները: Այժմ մեր հանրապետությունում պետական կառավարման համակարգում 75 միավոր կառույցներ կան, որոնց թվում 18 նախարարություններ, պետական կոմիտեներ, դատաիրավական մարմիններ եւ այլն: Տեղական ինքնակառավարման ասպարեզում 926 համայնքներ կան: Համայնքային համակարգերի մեջ է նաեւ 34 քաղաք: Վերապատրաստման դասընթացները նպատակ ունեն աստիճանական ու կառավարելի քայլերով հետզհետե անցնել ԱՄՆ գանձապետարանի, USAID-ի, Համաշխարհային բանկի առաջարկած ֆինանսա-

ջազգային լավագույն, փորձարկված չափանիշներին համապատասխան: Կենտրոնի հիմնադիրները՝ ԱՄՆ գանձապետարանի եւ ֆինանսների ու էկոնոմիկայի նախարարության մասնագետները համոզված են, որ հանրային ֆինանսների կառավարման մեթոդաբանության թարմ հոսանքները բարեբեր ազդեցություն կունենան տնտեսական բարեփոխումների գործընթացների վրա: Ըստ Վարդան Խաչատրյանի, հիմա շատ կան բուհեր ավարտած մասնագետներ, ովքեր նույնիսկ տեսական փայլուն իմացությամբ, չեն տիրապետում ֆինանսական կոնկրետ գործառույթների եւ կենտրոնն այդ առումով անգնահատելի դեր կխաղա:

Ամերիկյան ու հայկական երկու կառույցների համագործակցությունը շարունակական է լինելու, եւ ԱՄՆ գանձապետարանը սկսել է ուսուցիչներ պատրաստել նախարարության ուսուցման կենտրոնի համար եւ ուսուցողական նյութեր

ծակցության երկու հուշագիր ստորագրեցին: Երկրորդ փուլում կվերանորոգվի շենքի եւս մեկ հարկ, որպեսզի դասընթացների մասնակիցների թիվը հնարավոր լինի ավելացնել:

Թե պետական ծառայողների մեծ բանակի ո՞ր կառույցի աշխատողներին առաջինը բախտ կվիճակվի ընդգրկվել վերապատրաստման դասընթացներում, առայժմ հայտնի չէ: Ըստ կենտրոնի տնօրեն Արմեն Դարբինյանի (էկոնոմիկայի նախարարության նախկին փոխնախարար), մոտ 6 հազար մարդ ոչ միայն նախարարություններից ու գերատեսչություններից, այլեւ համայնքային կառույցներից այսօր հաշվվում է կենտրոնի հավանական հաճախորդների թվում:

Ասենք, որ ԱՄՆ գանձապետարանը նույնօրինակ ծրագիր է իրականացնում աշխարհի 45 երկրներում:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ՄԱԿ-Ի ԵՐԵՎԱՆՅԱՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿՈՒՄ

Եկեք խոսենք թմրամիջոցների մասին

Երեկ ՄԱԿ-ի երեւանյան գրասենյակում կայացած միջոցառումը նվիրված էր թմրամիջոցների չարաշահման եւ ապօրինի շրջանառության դեմ պայքարի միջազգային օրվան: «Հակաթմրամոլային քաղաքացիական դաշինք» ոչ առեւտրային կազմակերպության եւ ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի «Եկեք խոսենք թմրամիջոցների մասին» խորագրի ներքո միջոցառման ցուցահանդես-մրցանակաբաշխությանը մասնակցում էին Հ. Կոչոյանի անվ. գեղարվեստի դպրոցի աշակերտները (23 նկարներով): Բացման խոսքով հանդես եկան Անդրկովկասում թմրամիջոցների դեմ պայքարի ծրագրի ղեկավար Գրիգոր Մալենցյանը: Հայաստանում ՄԱԿ-ի նորանշանակ մշտական համակարգող Լիզ Գրանդեն ընթերցեց ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանի ուղերձը, ուր ասվում էր. «Բոլոր այն մանուկների համար, ովքեր զրկված են աջակից եւ ուշադիր ընտանիքից, մենք բոլորս հասուկ պատասխանատվություն ենք կրում»:

Միջոցառման ընթացքում ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի եւ Եվրամիության «Անդրկովկասում թմրամիջոցների դեմ պայքարի» համատեղ ծրագրի շրջանակներում ՀՀ ոստիկանությանը հանձնվեցին 2 «Նիվա» եւ մեկ «Գազ-31» ավտոմեքենաներ: Միջոցառմանը ներկա թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառության դեմ պայքարի վարչության պետ Աշոտ Մկրտչյանն էլ շնորհակալություն հայտնեց անակնկալ նվերի համար եւ նշեց, որ «վերջին 10 տարիներին թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառությունը դարձել է համաշխարհային հանրության գերխնդիրներից առաջնայինը: Մեր 6 տարվա աշխատանքային փորձը ցույց է տալիս, որ առանց միասնական պայքարի ու փոխհամագործակցության հնարավոր չէ պայքարել այդ չարիքի դեմ»:

Այդ պայքարի համար անհրաժեշտ են նոր տեխնիկական միջոցներ ու նոր մոտեցումներ: Այս ամենը գիտակցելով Եվրամիությունը համապատասխան աջակցություն է ցուցաբերում:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Եկատերինա Երկրորդի արձանը կհանձնվի Ռուսաստանին

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունիսի 26-ի նիստին, որ վարել է նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, ՀՀ կառավարությունը որոշել է Հայաստանի Ազգային պատկերասրահ պետական ոչ առեւտրային կազմակերպությանն ամրացված Եկատերինա Երկրորդի արձանը վերադարձնել Ռուսաստանյան Դաշնությանը: Ինչպես հայտնում են կառավարության տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից, գործադիրը որոշումն ընդունել է միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ նորմերին համապատասխան՝ նկատի ունենալով Մոսկվայի կառավարության եւ Մոսկվայի քաղաքային դումայի դիմումը եւ հայ-ռուսական դիվանագիտական բանակցությունների ընթացքում ծնունդ բերված պայմանավորվածությունը, ինչպես նաեւ Ա. Օպեկուշինի «Եկատերինա Երկրորդի արձանի» պատմամշակութային նշանակությունը Ռուսաստանի համար:

Հայոց լեզվի եւ հայ գրականության օլիմպիադայի մասնակիցներից 11-ը արժանացան մրցանակների

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունիսի 26-ին Երեւանի Պետական համալսարանում կայացավ հայոց լեզվի եւ հայ գրականության առաջին համահայկական միջազգային օլիմպիադայի փակման եւ հաղթողներին մրցանակների հանձնման հանդիսավոր արարողությունը:

Օլիմպիադան, որին մասնակցել են 37 հայ պատանիներ եւ աղջիկներ Իրանից, Վրաստանից, Լիբանանից, Սիրիայից, Ռուսաստանից, ինչպես նաեւ Արցախից, անցկացվել է հայոց լեզվից եւ հայ գրականությունից (գրավոր եւ բանավոր) երկու փուլով՝ առանձին արեւելահայերենի եւ արեւմտահայերենի համար: Մասնակիցներից 11-ը արժանացան առաջին, երկրորդ եւ երրորդ կարգի մրցանակների: Մրցանակներ ստացան նաեւ «Պատանի ասմունքող», «Պատանի ճարտասան», «Պատանի ստեղծագործող» եւ «Հայրենասիրական երգի» անվանակարգերով անցկացված մրցույթների հաղթողները:

ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարար Սերգո Երիցյանի գնահատմամբ, համահայկական առաջին դպրոցական օլիմպիադան կարելի է համարել կայացած, եւ այն կարեւոր դերակատարում կունենա Հայաստան-Սփյուռք փոխհարաբերությունների կապերի ամրապնդման գործում: Կարեւորելով օլիմպիադան, նախարարն ընդգծեց. «Հայկական դպրոցը, հայոց լեզուն եւ գրականությունը հնարավորություն են տալիս մեր զավակներին գոյատեւելու, իսկ նմանօրինակ միջոցառումների շնորհիվ երեխաները հնարավորություն են ունենում կապվել հայրենիքի հետ եւ շփվել իրենց հասակակիցների հետ»:

Մասնակիցներին ողջունեց եւ շնորհավորեց օլիմպիադայի անցկացման գաղափարի հեղինակը եւ հովանավորը՝ ՀՀ առաջին տիկին Բելլա Քոչարյանը, ինչպես նաեւ ընթերցվեց ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի շնորհավորական ուղերձը:

«Հայաստանի դատական համակարգը հոգեվարք է ապրում»

Հայտարարում է փաստաբան Ռուբեն Ռշտունին

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Հայաստանի դատական համակարգում տիրող իրավիճակը կարելի է բնութագրել որպես անփոփոխ-կրիտիկական, այն գնալով հոգեվարք է ապրում», հայտարարեց փաստաբան Ռուբեն Ռշտունին ՀՀ նախագահին առընթեր Մարդու իրավունքների հանձնաժողովի հունիսի 26-ի հերթական նիստում:

Ըստ նրա, երկրի դատարանները հանդիսանում են դատախազության կցորդ, իսկ դատվածների մոտ 30%-ը դատվել են սխալ հոդվածներով: Ռշտունու խոսքերով, Հայաստանի դատական համակարգում բացակայում է պաշտպանության ինստիտուտը, եւ քննիչները մեղադրյալներին հաճախակի կոչ են անում.

«Գնա՛, տուժողի հետ լեզու գտիր»:

Հանձնաժողովի փոխնախագահ Հայկ Ալումյանը մտահոգություն հայտնեց, որ արդեն մի քանի տարի է, ինչ Հայաստանում ընթանում են դատական համակարգի բարեփոխումներ, սակայն արդարացման դատավճիռները խիստ բացակայում են. «Այս հանգամանքը ունի երկու բացատրություն. կա՛մ մեր դատախազությունը շատ լավ է աշխատում, կա՛մ մեր դատարաններում հաճախակի մեղադրվում են անմեղ մարդիկ»:

Նա առաջարկեց հանձնաժողովին դիմել ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահին խնդրանքով՝ տրամադրել տեղեկություն այն մասին, թե Հայաստանում 1999 թ.-ից սկսած քանի արդարացման վճիռ է կայացվել: Հայկ Ալումյանը նույնպես առաջարկեց ստեղծել հանձնաժողովի անդամներից բաղկացած աշխատանքային խումբ, որը կզբաղվի այդ տվյալների ուսումնասիրմամբ:

Նիստին նաեւ հայտարարվեց, որ մոտ օրերս Հայաստան կժամանի Դանիայի Թագավորության խորհրդարանական օմբուդսմեն դոկտոր Հանս Գամելթոֆթ-Հանսենը:

Ժանսեմը՝ ակադեմիայի արտասահմանյան անդամ

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունիսի 24-ին Ֆրանսիայում ՀՀ դեսպանությունում կազմակերպված հանդիսավոր արարողությանը դեսպան Էդուարդ Նալբանդյանը ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի նախագահի անունից ֆրանսահայ նկարիչ Ժանսեմին (Հովհաննես Սեմերճյան) է հանձնել ակադեմիայի արտասահմանյան անդամի վկայականը: Այս մասին հայտնում են ՀՀ ԱԳՆ տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ հարաբերությունների վարչությունից:

Ժանսեմը, որ համարվում է ֆրանսիական արդի նկարչության մեծերից, կենդանի դասական, անցյալ տարի Երեւանի Հայոց ցեղասպանության թանգարանին է նվիրել 34 մեծադիր կտավներից բաղկացած իր «Եղեռն» շարքը: Այդ առիթով 2002 թ. ապրիլի 24-ին նա այցելել է Հայաստան եւ արժանացել ՀՀ նախագահի ընդունելությանը. վերջինս նրան պարգեւատրել է Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցի շքանշանով:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ»-ի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Այսպիսով Երեւանի քաղաքապետարանը տրամվայի թիվ 1 եւ 2 երթուղիներից հետո վերացրեց նաեւ թիվ 7 երթուղին: Ակնհայտ է, որ այս քայլը կատարվեց երթուղային տաքսիների «գծի տերերի» ահագնացող ճնշման տակ, որոնց դիրքերը խորհրդարանական ընտրություններում հանրապետականների տարած «փառահեղ» հաղթանակից հետո, կարելի է ասել, անսասան են դարձել: Իշխանության կուսակցության մենաշնորհը համարվող այս «բիզնեսն» այսուհետեւ ավելի է ամրապնդվելու, իսկ նրա ներկայացուցիչներն ավելի ամբարտավան են դառնալու:

Հերթական նվերը երթուղայինների «գծի տերերին»

Իշխանական կուսակցության «բիզնեսին» խոչընդոտում են տրամվայն ու տրոլեյբուսը

Դրանում համոզվելու համար բավարար է ծանոթանալ Երեւանի քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության պետ Արեգ Բարսեղյանի՝ «Հայոց աշխարհ» թերթում տրամվայի հերթական երթուղին փակելու կապակցությամբ տրված արդարացում-հիմնավորումներին: Ընթերցողներին հիշեցնենք, որ մեր թերթում վերոնշյալ պաշտոնյան, փորձելով հիմնավորել թիվ 1 եւ 2 երթուղիների փակումը, նշում էր, որ կմնան միայն թիվ 5 եւ 7 երթուղիները: Այժմ արդեն դրանցից մեկը փակվել է, իսկ մյուսի պահպանման խոստում անգամ չի տրվում: Հաջորդը: Նախկինում, հիմնավորելով տրամվայի երթուղիների փակումը, Արեգ Բարսեղյանը հավաստիացնում էր, որ տրոլեյբուսային երթուղիները կպահպանվեն եւ անգամ նոր երթուղի կբացվի, որը կփոխարինի Խանջյան փողոցից դուրս մղված տրամվայներին: Այսօր այդ մասին ոչինչ չի ասվում: Ավելին, նշվում է, որ անհնար է նաեւ տրոլեյբուսների հետագա պահպանումը:

Միջոցներ, պահեստամասեր եւ այլ հնարավորություններ չունենալու պատճառաբանությունները նախկինում էլ են եղել: Սակայն բացահայտորեն չի ասվել, որ էկոլոգիապես մաքուր տրանսպորտը (տրամվայներ եւ տրոլեյբուսներ) ի վերջո դուրս է մղվելու: Տարօրինակ տրամաբանություն ունեն մեր պաշտոնյաները: Նրանց թվում է, թե իրենց բոլոր նախկին ասածները մոռացվում են կամ համընկնում են ներկա ասածների հետ: Կամ մեկ այլ հանգամանք, որի մասին գիտակցաբար թե ոչ՝ «մոռացվում» է: Եթե փակվել են տրամվայի երկու երթուղիները, ապա բնական է, որ մնացած երկուսի սպասարկումը, գոնե տեխնիկապես փոքր-ինչ ավելի է դյուրանալու, որովհետեւ փակված երթուղիների տրամվայներն ու նրանց պահեստամասերը կարող են օգտագործվել գործողների համար:

«Միջոցներ չունենալու» մասին, ինչը սիրում են անընդհատ եւ յուրաքանչյուր առիթով կրկնել մեր պաշտոնյաները, այդ թվում նաեւ տրանսպորտի վարչության պետը: Այդ ինչպե՞ս է պատահում, որ երկիրը տնտեսական ցնցող աճ է ապրում (5 ամիսների արդյունքով 13,8 տոկոս), իսկ ոչ շահութաբեր, բայց բնակչությանն անհրաժեշտ ծառայությունների պահպանման համար միջոցներ չեն գտնվում, եւ դրանք մեթոդաբար վերացվում են: Ինչո՞ւ մինչ այդ պահպանվում էին, իսկ հիմա՝ փակվում: Կարծում ենք, եզրակացությունը դարձյալ մեկն է՝ այդպես են ցանկանում այդ ծառայությունների վերացմամբ շահագրգիռ բիզնեսների շնաձկները: Կամ, երբ «կառավարության պահուստային ֆոնդից» նախարարական կամ դրան հավասարեցված պաշտոնյաների համար նոր, թանկարժեք ծառայողական մեքենաներ են ձեռք բերվում, այդ ժամանակ «միջոցների բացակայության» մասին ինչո՞ւ չի հիշվում: Ի վերջո, որքա՞ն կարելի է չարաշահել մարդկանց համբերությունը կամ փորձել հիմարացնել նրանց:

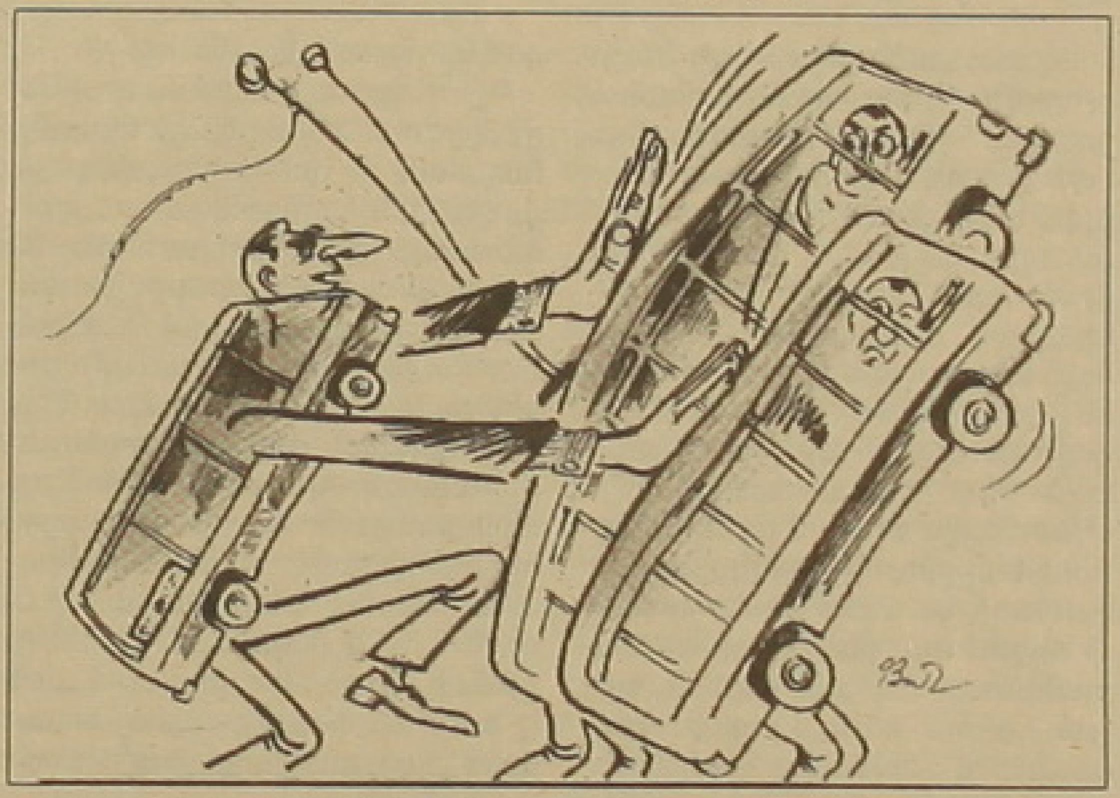

Վերադառնանք Արեգ Բարսեղյանի՝ թվում է, թե մեղմացուցիչ բացատրություններին: Նա մասնավորապես նշում է եւ նախկինում էլ բազմիցս նշել է, որ սխալ է Երեւանի նման քաղաքը միկրոավտոբուսներով սպասարկելը: Բացի դրանից, տրանսպորտի վարչության պետը նպատակահարմար է համարում զարգացնել ավտոբուսային ցանցը, ինչի համար նա, անձնական կարծիք հայտնելով, առաջարկում է ավտոբուսներն ազատել հաստատագրված վճարներից: Սակայն հարց է առաջանում՝ ո՞ւմ են պետք նման «անձնական կարծիքները», եթե դրանք չեն դառնում Երեւանի քաղաքապետարանի կոնկրետ առաջարկ, որն էլ Երեւանի քաղաքապետը կներկայացնի կառավարությանը, վերջինս էլ՝ Ազգային ժողովի քննարկմանը: Ակնհայտ է, որ հարցի պատասխանը դարձյալ բախվում է հանրապետականների «բիզնեսին», որոնց կուսակցության ղեկավարը այժմ վարչապետ է, իսկ ԱԺ-ն՝ նրանց լիակատար վերահսկողության ներքո: Իրերի նման դասավորվածության դեպքում պարզ է, որ պաշտոնանկության հեռանկարի առջեւ կանգնած քաղաքապետը ոչ մի կոնկրետ առաջարկ էլ կառավարությանը չի ներկայացնի:

Ի՞նչ է ստացվում: Ինչպես այս, այնպես էլ Հայաստանի տնտեսական զարգացումն ու քաղաքացիական հասարակության կայացումն արգելակող խնդիրների կարգավորումը բախվում է իշխանական գագաթին մոտ կանգնած անձանց եւ խմբերի շահերին: Թերեւս դրանով էլ պայմանավորված է այդ նույն իշխանության քաղաքական կամքի բացակայությունն այդ խնդիրները լուծելու համար:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Թիվ 13-ից ներկայացված դիմումները մերժեց ՍԴ-ն

Սահմանադրական դատարանի երեկվա դատական նիստում քննվեց թիվ 13 ընտրատարածքում որպես պատգամավորության թեկնածուներ գրանցված Կարապետ Ռուբինյանի եւ Հայկ Մանուկյանի դիմումը՝ ընտրատարածքում մեծամասնական ընտրակարգով խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքներն անվավեր ճանաչելու խնդրանքով:

Դիմումատուների ներկայացուցիչը, ներկայացնելով դիմումում նշված խնդրանքի հիմնավորումները, մասնավորապես հայտարարեց, որ թիվ 13 ընտրատարածքում հաղթող ճանաչված Գրիգորի Մարգարյանի կողմից տարբեր տեսակի ընտրակաշառքի դեպքեր են եղել: Օրինակ, ընտրատարածքների որոշ փողոցներում կատարվել է ասֆալտապատում: Գրիգորի Մարգարյանն իր նախընտրական քարոզչության ժամանակ բաժանված բուկլետներում նշել է, որ ընտրվելու դեպքում կբացի անվճար ծառայություններ մատուցելու գրասենյակ:

Ի սկզբանե Գ. Մարգարյանին որպես պատգամավորության թեկնածուի գրանցելուն դեմ լինելով, Կարապետ Ռուբինյանը նախ դիմել է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով, ապա նաեւ տվյալ համայնքի առաջին ատյանի դատարան՝ գրանցումն անվավեր ճանաչելու դիմումով: Երկու դեպքում էլ դիմումը մերժվել է:

ՍԴ նախագահ Գագիկ Հարությունյանի այն հարցին, թե համաձայն չլինելով առաջին ատյանի դատարանի կողմից հայցադիմումը մերժելու որոշմանը, դիմումատուն ինչո՞ւ այն չի բողոքարկել վերաքննիչ դատարանում, դիմումատուի ներկայացուցիչը պատասխանեց, որ գուցե սխալվել է:

Ի թիվս այլ հանգամանքների՝ դիմումատուի կողմից դատարանում նշվեցին, ըստ իրենց, ընտրախախտումների հետեւյալ դեպքերը: Նախ՝ ընտրատարածքի ձեւավորումից հետո խախտվել է ընտրատարածքի համար ԿԸՀ որոշմամբ սահմանված գծապատկերը: Խախտումներ են տեղի ունեցել քարոզչության ժամանակ, ընտրող քաղաքացիներին մատուցվել են ծառայություններ ընտրությունների ընթացքում, եղել են ընտրակաշառքների դեպքեր: Որոշ ընտրատեղամասերի առումով էլ դիմումատուն նշեց, որ այդ տեղամասերում ընտրությունների ամփոփման արդյունքները կասկած են հարուցում:

Որպես պատասխանող կողմ ՍԴ-ում հանդես եկող թիվ 13 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի քարտուղարը մինչ կսար իր բացատրությունները, հայտարարեց, որ Կարապետ Ռուբինյանի լիազոր ներկայացուցիչը մի քանի օր առաջ հենց ՍԴ-ից դուրս գալիս հայտնել է իրեն, որ դատարան ներկայացված դիմումները ձեւի համար են: Դեռ ավելին՝ Կարապետ Ռուբինյանի ներկայացուցիչներից մեկը զանգահարել է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի տեղակալին՝ նրանից պահանջելով 5 հազար ԱՄՆ դոլար Կարապետ Ռուբինյանի հեղինակությունը վերականգնելու համար:

Ինչեւէ, նման հայտարարություններից հետո ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի ներկայացուցիչը սահմանափակվեց ասելով, որ հանձնաժողովի կողմից որեւէ խախտում չի կատարվել, եւ ընտրությունների արդյունքների մասին հանձնաժողովի որոշումը պետք է թողնել անփոփոխ:

Երեկ դատարանում քննվող դիմումը ըստ էության չէր տարբերվում նախորդ մի քանի դիմումներից այն տեսանկյունից, որ դատարանին չէին ներկայացվում փաստեր:

Սահմանադրական դատարանը, ի համեմատություն այլ դիմումների, բավականին կարճ ժամկետում քննեց եւ որոշեց մերժել թիվ 13 ընտրատարածքում գրանցված պատգամավորության թեկնածուների դիմումները:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Պատասխան «Օրինաց երկրից»

Հարգելի պարոն խմբագիր,

Ցավով ենք ուզում նշել, որ Ձեր թերթի հունիսի 25-ի համարում «Ավանդները երաշխավորված կլինեն» հոդվածում հեղինակը «շփոթել է» «Օրինաց երկիր» կուսակցության ծրագիրը, որտեղ ընդգրկված են ծրագրային ավելի լայն դրույթներ, ՕԵԿ-ի նախընտրական ծրագրի հետ:

Տեղեկացնում ենք, որ վերոգրյալ հարցի լուծման անհրաժեշտությունը կարեւորելով՝ կուսակցությունը դեռեւս նախագահական ընտրություններից առաջ ՀՀ նախագահին է ներկայացրել ռազմավարական առաջարկությունների փաթեթ, որը նրա կողմից ընդունվել է եւ ընդգրկված է նրա նախընտրական ծրագրում: Ձեզ հիշեցնում ենք նաեւ, որ «Օրինաց երկիրը» ընտրությունների արդյունքում ստացել է քվեների 12,43 տոկոսը, չի կազմել մեծամասնություն եւ նրա նախընտրական ծրագրի դրույթները հնարավորինս ընդգրկվել են կոալիցիայի ծրագրում՝ դրանց լուծում տալու հնարավորությամբ: Ինչ վերաբերում է այն փաստին, թե ԿԲ-ն ստեղծում է ավանդների ապահովագրման հիմնադրամ, ապա չի կարելի անտեսել, որ դա հնարավոր է դարձել նաեւ ՕԵԿ-ի ջանքերի շնորհիվ, քանի որ մենք այն բարձրացրել ենք նաեւ ԿԲ-ի հետ 2002 թ. համատեղ քննարկումների ժամանակ, ինչին մամուլն արձագանքել է:-

Կարիք չկա մեկ անգամ եւս հիշեցնել, որ «Օրինաց երկիրն» առնչություն ունի եւ ավանդների վերադարձման խնդիրը բարձրացնելու, եւ ավանդների ապահովագրական հարցի հետ ու պատասխանատվության բարձր զգացումով շարունակելու է այդ գործընթացը: Բարձրացնելով այդ հարցերը, ՕԵԿ-ը երբեք չի ակնկալել, որ դրանք դարձնի «իր» կամ «ուրիշների» գործը, այլ նպատակ ունի միացյալ ուժերով վճռել խնդիրները, մեխանիզմներ գտնել, թե ավանդների վերադարձման եւ թե ապահովագրման համար:

Այժմ լուծվում է այդ երկու կարեւոր խնդիրներից մեկը՝ ավանդների ապահովագրումը, որը ենթադրում է նաեւ համապատասխան օրենքի ընդունում, որին ակտիվորեն մասնակցում է նաեւ ՕԵԿ-ը: Ձեզ կոչ ենք անում ոչ թե նման պատվիրված հոդվածներով փոշիացնել այդ ուղղությամբ արդեն ձեռք բերված առաջընթացը, այլ համատեղ գործել՝ խնդրի լուծումը մինչեւ վերջ հասցնելու համար:

ՕԵԿ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Խմբագրության կողմից

«Օրինաց երկրի» լրատվական ծառայությունից ստացած պատասխանը լավագույն ապացույցն է «Ավանդները երաշխավորված կլինեն» հրապարակման մեջ «Ազգ»-ի աշխատակցի կատարած այն կանխատեսման, թե ավանդների ապահովագրման հիմնադրամի ստեղծումը եւս ոչ հեռավոր ապագայում «Օրինաց երկիրը» կվերագրի իրեն: Զարմանալի չէր անգամ, որ ոչ հեռավոր ապագան այդքան արագ եղավ: «Օրինաց երկիրը» հերթական անգամ ապացուցեց, որ իր պոպուլիզմով Հայաստանում թիվ 1 կուսակցությունն է: Կցանկանայինք առանձնացնել միայն պատասխանում նշված այն հատվածը, որ «Օրինաց երկիրը» ԿԲ-ի հետ 2002 թ.-ին համատեղ քննարկումների ժամանակ բարձրացրել է նաեւ ավանդների ապահովագրման հիմնադրամ ստեղծելու հարցը: Եթե սա համարենք մասնակցություն հիմնադրամի ստեղծմանը, ապա մի շարք լրագրողների, ովքեր բազմիցս բարձրացրել են այս հարցն ինչպես լրատվամիջոցների միջոցով, այնպես էլ տվյալ ոլորտի պաշտոնյաների հետ հանդիպումների ժամանակ, լիարժեքորեն կարող ենք այդ հիմնադրամի ստեղծման համահիմնադիրներ համարել նաեւ մեզ եւ մյուս լրատվամիջոցներին: Ինչ վերաբերում է մեր հրապարակման «պատվիրված» լինելու մեղադրանքին, ապա հիշեցնում ենք, որ **«Ազգը»** սովորություն չունի պատվիրված հոդված տպագրելու: Գալով «ձեռք բերված առաջընթացը» «նման» հոդվածներով փոշիացնելու մտավախությանը, թե՞ սպառնալիքին, ուզում ենք հանգստացնել ՕԵԿ լրատվական ծառայությանը՝ վստահ եղե՛ք, առանց մեզ ու նաեւ Ձեզ ավանդների ապահովագրման հիմնադրամը շուտով գործելու է:

Հակոբ Ճառոյանը դարձյալ դիմել է ՀՀ գլխավոր դատախազին

Երեկ խմբագրությունը ստացավ մեր թերթի հոդվածագիրներից Հակոբ Ճառոյանի բաց նամակը՝ ուղղված ՀՀ գլխավոր դատախազ Արամ Թամազյանին: Հիշեցնենք, որ Հակոբ Ճառոյանն արդեն 5 ամիս անհիմն մեղադրանքով կալանավորված է: Ընդգծելով այդ փաստը, իր բաց նամակում նա վստահություն է հայտնում, որ ի վերջո Հայաստանում երկրի սահմանադրությունն ու օրենքներն են գործելու, այլ ոչ թե Գեղարքունիքի մարզի դատախազության՝ ի դեմս Հ. Սարգսյանի, Վ. Ավետիսյանի, կամայականությունները: «Ակնհայտ կեղծ տվյալներ պարունակող մեղադրական եզրակացությունը (նույնիսկ քրեական գործ հարուցելու եւ ինձ կալանավորելու ամսաթվերն են սխալ գրել) 2003 թ. մարտի վերջին Գեղարքունիքի մարզի 1-ին ատյանի դատարան ուղարկելուց հետո մինչ օրս (24.06.03 թ.) ընդամենը երեք դատական նիստ է տեղի ունեցել: Դրանցից երկրորդին «տուժողը» չի ներկայացել, իսկ երրորդին գործը քննող դատավորն է ինքնաբացարկ հայտնել (14.05.03): Մյուս դատավորն այն ավելի քան 25 օր հետո վարույթ է ընդունել (09.06.03 թ.) եւ մինչ օրս դատական նիստ չի նշանակել», իր նամակում նշում է Հակոբ Ճառոյանը եւ դրա պատճառը համարում քր. գործի անհիմն ու միտումնավոր լինելը: Նա նաեւ նշում է, որ բազմիցս դիմել է գլխավոր դատախազին եւ այս անգամ եւս ներկայացնում է իր նկատմամբ դատախազության կատարած բազմաթիվ խախտումներն ու արհեստական ապացույցների ստեղծման փաստերը:

Բաց նամակի վերջում Հակոբ Ճառոյանը, քրեական գործը կեղծ ու շինծու ապացույցների վրա կառուցված լինելը հիմնավորելով, համոզմունք է հայտնում, որ այդ գործը պետք է հետ վերցվի Գեղարքունիքի մարզի 1-ին ատյանի դատարանից, իսկ իրական մեղավորները պետք է պատժվեն:

Ա. Մ.

Հ. Գ. *Բաց նամակի ամբողջական տեքստն ուղարկում ենք ՀՀ գլխավոր դատախազություն եւ ակնկալում ենք առարկայական պատասխան:*

Վերջին ժամկետը հուլիսի 9-ն է

Ջրային տնտեսության պետական կոմիտեն ոռոգման ջուր օգտագործողներին զգուշացրել է, որ մինչեւ հուլիսի 9-ը նախորդ տարիներին մատակարարված ջրի պարտքերը չվճարելու դեպքում դրանք կգանձվեն դատական կարգով: Կոմիտեի լրատվական ծառայությունից տեղեկացանք, որ համապատասխան օրենքի համաձայն, ոռոգման ջուր օգտագործողներն արտոնություններից օգտվում են միայն եռամսյա ժամկետում պայմանագրային պարտավորությունները կատարելու դեպքում: Վերահաշվարկված եւ վճարման ենթակա ընդհանուր գումարը կազմում է 972 մլն դրամ:

Գյուղմթերքի մեծածախ շուկան կարող է անհամեմատ թեթեւացնել գյուղացու հոգսը

Առայժմ այդ մասին ոչ ոք չի մտածում

Վերջին ամսվա ընթացքում ալյուրի ու հացի թանկացումը, նաեւ միրգ ու բանջարեղենի համառորեն բարձր ու կայուն գները կրկին հիշեցնում են գյուղատնտեսական մեծածախ շուկայի անհրաժեշտության մասին, որի ստեղծումը 6-7 տարի առաջ մեզանում հաջողությամբ տապալվեց:

Տնամերձում կամ սեփականաշնորհված հողատարածքում գյուղմթերք աճեցնելով՝ գյուղացու նպատակն ամենից առաջ բերքի հաջողությամբ իրացումն է: Թե ինչպիսի հուսախաբություններ ապրեց նա վերջին տարիներին իրացման խնդրին բախվելով, անհայտ է: Կամ մթերքն էր ստիպված լինում չնչին գնով վաճառել, կամ էլ ի վիճակի չլինելով նույնիսկ տեղից-տեղ տեղափոխել, պարզապես ազատվում էր դրանից: Մի քանի տարի առաջ Լոռու մարզում գյուղացիներից շատերն այդպես տոննաներով կաղամբ թափեցին Փամբակ գետի մեջ, որովհետեւ չիրացված բերքն արդեն սկսում էր նեխել: Հողը սեփականաշնորհելուց հետո, իբրեւ գյուղմթերքների արտադրությունը կարգավորող գործոն, մասնագետներն առաջինը մատնանշեցին գյուղատնտեսական մեծածախ շուկայի ստեղծումը: Եվրոպական երկրներից շատերում դրանք 100-150 տարվա պատմություն ունեն: Հայաստանում էլ ծրագրի իրականացմանը լծվել էին անգլիացի, իտալացի, գերմանացի մասնագետները: Ազատական շուկայի կայացման այդ կարեւոր բաղադրատարրի շինարարությունը մեզանում իրականացվում էր «Եվրոբանկի» վարկային միջոցներով (նախատեսված էր 15 մլն դոլար): 800 հազար դոլար ծախսվելով, սակայն, ընդամենը մի կիսակառույց բարձրացավ Մերձավանում: Ծրագիրն, առ այսօր էլ չպարզաբանված պատճառներով, ընդհատվեց, ու դրա հետ նաեւ գոլորշիացավ մեծածախ շուկայի գաղափարը:

Միայն հիմա, տարիներ անց, հայ մասնագետները խոստովանում են այն խոր հակասությունները, որ ի սկզբանե առաջացան տեղացիների եւ եվրոպացիների միջեւ: Վերջիններս, հաշվի չառնելով տեղական առանձնահատկությունները, պարտադրում էին սկզբունքներ ու գործելաոճ, որ միանգամայն անհարիր էին մեր իրականությանը: Բարձր տոկոսադրույքներով վարկային ծրագիրն ուղեկցվում էր եվրոպացիների՝ իրար հերթ չտվող թանկարժեք խորհրդատվություններով, որոնք միջոցների ծախսման գլխավոր նշանակետն էին դարձել:

Ծրագրի աշխատանքներում ընդգրկված հայ մասնագետներից մեկի պատմելով, շռայլորեն միջոցներ էին ծախսվում (կամ գուցե փող էր լվացվում) գյուղմեխանիզացիա գնելու համար: Ընդ որում, եվրոպացի բարերարները բառացի հարկադրում էին գնել իրենց եւ ոչ այլ երկրի ապրանքը: Մեկ տրակտորի գինն, օրինակ, նշանակելով 70 հազար դոլար:

Անկախ եվրոպական անբարեհաճությունից, հայաստանյան իրողություններն էլ հիմքից աննպաստ էին ծրագրի իրականացման համար: Մեկը մյուսի հետեւից իրար հերթագայող, ամենից հաճախ ոլորտի հետ կապ չունեցող պաշտոնյաներն էլ չէին հասցնում ծանոթանալ ծրագրին կամ եթե հետաքրքրվում էին՝ երեւի միայն վարկային կերամանից պատառ փախցնելու հոգեբանությամբ: Համենայն դեպս, այսպես է վերլուծում իրողությունների ականատես միջին դասի մի պաշտոնյա:

Անհասկանալի տրամաբանությամբ, սխալ էր ընտրվել նաեւ մեծածախ շուկայի տեղը. քաղաքից հեռու, ամայի տարածք, ուր գյուղացին երեւի ցանկություն էլ չունենար հասնելու եւ բերքը հանձնելու:

Ազատականացված շուկայի գլխավոր դերակատարին մոռացության փոշուց հանելու համար դիմեցինք գյուղնախարարության ագրովերամշակման եւ ագրարային աջակցության վարչության պետ Միխայիլ Գրիգորյանին: Նա նշեց այն հնարավոր տարբերությունները, որոնք կարող են իրական լինել մեծածախ շուկայի կերպարին գյուղատնտեսական մեր իրականության մեջ: «Մեծածախ շուկան իրականացնում է միջնորդի ֆունկցիա՝ արտադրողի եւ մանրածախ շուկայի միջեւ: Դա կարող է լինել մեծ պահեստարան, որի տերերն աշխատեցնում են կամ սեփական գումարով, կամ վարկային միջոցներով: Նրանց խնդիրը լինելու է սեփական փոխադրամիջոցով հասնել գյուղացուն, բերքը գնել, պահեստավորել, հետո նոր կազմակերպել իրացումը: Կա նաեւ դաշտի եզրերին թեթեւ կոնստրուկցիաներով ժամանակավոր շուկաներ ստեղծելու տարբերակը, որտեղ կիրականացվի բերքի ընդունումն ու հանձնումը: Այս կարող է իրականացվել նաեւ տարբեր համայնքներում ստեղծվելիք կոմերցիոն կառույցների տեսքով», ասաց նա:

Ըստ Ս. Գրիգորյանի, գների կարգավորման հարցում անսպասելի թանկացումների կամ էժանացումների վրա մեծածախ շուկան, այնուամենայնիվ, վճռական ազդեցություն չունի: Ինչպես դրա գոյության, այնպես էլ բացակայության պայմաններում բանջարեղենի ու մրգի գները, իբր, կախված են լինելու միայն առատ կամ նվազ բերքից, արժութային սակագների տատանումներից:

Գյուղացու եւ իրացման գոտիների միջեւ բուֆերային այս կայանը քաղաքակիրթ առեւտրի լավագույն չափանիշն է՝ ընդունված ու փորձարկված ողջ աշխարհում: Առայժմ նրա գործառույթը Հայաստանում իրականացվում է խիստ տարերային, այսպես ասած՝ սոցիալական «խթանիչների» ներգործությամբ: Հիմնականում քաղաքաբնակ վերավաճառողները մանրածախ շուկայից գյուղացու հետ փոխադարձ պայմանավորվածությամբ՝ ուշ երեկոյան կամ կեսգիշերն անց ընդունում են բերքը, հաճախ կտրոններ վճարելով կամ էլ իրենք են գնում դաշտերը եւ այնտեղ իրականացնում ձեռնտու առուվաճառքը:

Զարգացած գյուղատնտեսական երկրներում գործում է մեծածախ շուկայի պարզ ու արդյունավետ մի մոդել. այն միրգ ու բանջարեղենի բերքը կենտրոնացնող կառույց է, որը սպասարկում է ե՛ւ ներքին օղակներին, ե՛ւ կազմակերպում է մթերումներ ու արտահանում:

Ըստ Ս. Գրիգորյանի, պետության խնդիրը չէ մեծածախ շուկայի ստեղծումը, եւ պետբյուջեից այդ նպատակին հատկացումներ չեն արվում: Ազատական տնտեսությունն ինքը պիտի հանգի դրա ստեղծման անհրաժեշտությանը:

Կարծում ենք, շուկայի ստեղծումը վաղուց ժամանակի ընթացքից հետ է ընկել, վկան՝ գյուղացու անելանելի վիճակը: Նույնիսկ եթե միջոցներ էլ տրամադրվեն, պետությունը պարտավոր է աջակցել, նպաստել խնդրի լուծմանը, հեռանկար, որի ստվերներն առայժմ չեն էլ ուրվագծվում: Գյուղատնտեսական արտադրությունում սա գործարարության բաց տարածք է, որի տնօրինումը փոխշահավետ կլինի ե՛ւ պետության, ե՛ւ գյուղացու համար: Շուկայի նախապատմության դառը փորձը կա՝ Մերձավանի լքված կիսակառույցը, եւ գուցե դա օգնի խուսափել սխալների կրկնությունից:

Իսկ քանի դեռ իրավիճակը մնում է նույնը, չկանոնակարգված հարաբերությունների գլխավոր զոհը շարունակում է մնալ գյուղացին: Ողջ տարին դառը դատելով, աշնանավերջին նա մնում է դատարկաձեռն, երբեք ծախսած դրամին ու աշխատանքին համարժեք փոխհատուցում չստանալով: Նրա հոգսն է թեթեւացնելու գյուղատնտեսական մեծածախ շուկան: Իսկ եթե գյուղացին իրեն լավ զգա, հաստատապես քաղաքի բնակչի ինքնազգացողությունն էլ լավ է լինելու:

Մենք մտադիր ենք շարունակել խնդրի վերաբերյալ խոսակցությունը:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Քաղաքական վակուում ընդդիմադիր դաշտում, որ պետք է լցնել

Նախագահը թույլ չի տա անհանգստացնել իրեն

Քաղաքական ընդդիմությունը դժգոհում է, թե ինչու են իշխանություններն իրեն հիշել եւ կարեւորում միայն ընտրություններից հետո: Նրանք վստահորեն պնդում են, որ չեն ընդունում համագործակցության իշխանության կոչերը եւ պաշտոնակոչին չեն մասնակցելու: Սակայն ընդդիմության բարձրացրած աղմուկը վերջինիս շուրջ ավելին չէ, քան «թոզ փչելը», քանի որ որեւէ քաղաքական ուժ այլեւս ընդդիմություն չէ, եթե իշխանություններից պաշտոններ, գործադիր լծակներ ստանալու հավակնություններ է դրսեւորում:

Այս տեսակետից Հայաստանում ընդդիմադիր դաշտում գործող քաղաքական ուժերին կարելի է երեք մասի բաժանել: Առաջին՝ խիստ արմատականներ, որոնք ունեն ֆինանսական լուրջ ռեսուրսներ, դրանց հաշվին կարողանում են պահպանել իրենց անկախությունը, իշխանությունների հետ ցանկացած համագործակցություն մերժում են եւ վարում են ընդհատակյա քաղաքականություն՝ երբեք չերեւալով հասարակության լայն շրջանակներին: Այս հատվածում են գործում նախկին իշխանության բոլոր ներկայացուցիչները՝ ՀՀՇ-ն եւ նրա արբանյակները:

Երկրորդ կարգի ընդդիմությունը գործում է բացահայտ, վայելում է հասարակության դժգոհ հատվածի համակրանքը: Ըստ էության, ծրագրային, գաղափարական առումով սա իշխանությանը որեւէ այլընտրանք չի ներկայացնում, գործողություններն ուղղորդում է մեկ անձի՝ հանրապետության նախագահի դեմ, գործում է հախուռն, պահի թելադրանքով, հաճախ ոչ լիովին կազմակերպված: Չունի ներքին գաղափարախոսական ընդհանրական դաշտ: Նրանում ընդգրկված ուժերի մի մասը պարզապես քաղաքական դաշտից ու գործընթացներից վերջնականապես չմեկուսանալու խնդիր ունի ընդամենը, ինչը չի կարող լուծել որեւէ այլ կերպ: Այս ընդդիմությունը եւս աշխատում է իրեն ցույց տալ հավակնություններից զերծ, թեեւ համախմբող հիմնական գործոնը կորցրած գործադիր լծակները վերադարձնելն է: Եթե դա կարելի է սկզբունք համարել, ապա այս ընդդիմադիր ուժերի գործունեության սկզբունքն իրենց նեղացնողներից ծերբազատվելն է: Այս դաշտում գործում է «Արդարություն» դաշինքը:

Երրորդ տիպի ընդդիմությունն ամբողջացնում են առայժմ ընդամենը երկու ուժ. «Ազգային միաբանությունը» եւ Հայկոմկուսը: Վերջիններիս մարտավարությունը կառուցված է կշեռքների նժարների ծանրության սկզբունքով: Տարբեր իրավիճակներում ուժերի հարաբերակցության փոփոխության հետ կապված այս ուժերը կողմնորոշվում են ըստ իրենց առավելագույն շահի: Պայմանավորված դրանով՝ այս ուժերը թույլ են տալիս հեշտությամբ օգտագործել իրենց՝ ընդ որում, առանց որեւէ էական արդյունքի: ԱՄ-ի պարագայում շարժիչ գործոնն է գործադիր լծակներին հասնելու ձգտումը: Նրանց գայթակղելու հրաշալի միջոց է, ասենք, պաշտոններ խոստանալը: Կոմկուսն ունի ֆինանսական լուրջ խնդիրներ, որոնց էլ հաճախ զոհ է գնում կուսակցությունը: Սակայն դա երկարատեւ կենսաձեւ չի կարող լինել, քանի որ յուրաքանչյուր գնման դեպքում կուսակցությունը եւ նրա շարքերն աղճատվում, խայխայվում են, ի վերջո հանգեցնելով Կոմկուսի վարկաբեկմանը:

Այս երեք հատվածները համաստեղվելու որեւէ նախաձեռնություն չեն իրականացնում: Հիմնական պատճառը տարբեր մարտավարությունների, քաղաքական առաջնահերթությունների տարբերությունն է: Եթե արմատականները՝ ՀՀՇ-ն եւ յուրայինները խնդիր ունեն ընդհանրապես ծերբազատվելու իշխանական ողջ բուրգից, ապա երկրորդները, որոնք եւս իրենց արմատական են համարում, ձգտում են իշխանությունից հեռացնել միայն իրենց անցանկալի մարդուն, քանի որ ընդհանուր իրավիճակը, հաստատված հարաբերությունները, որտեղ «հասունացել» եւ որից օգտվել են նաեւ հենց իրենք, ձեռնտու է: Նրանք չեն փոխելու ոչինչ լծակների տիրապետելու դեպքում եւ իրենց քաղաքականությամբ հենց դա են ապացուցում: Այս տեսակետից երրորդ հատվածն ընդդիմությունում նման է նախորդներին: Բայց վերջիններս տարբերվում են իրենց ձախ գաղափարախոսությամբ եւ այդ տեսակետից ավելի շատ են դիմում պոպուլիզմի:

Չնայած այս բազմազանությանը, երկրի քաղաքական կյանքում ընդդիմությունն այս պահին որեւէ լուրջ դերակատարություն չունի: Իշխանություններին հաջողվեց յուրօրինակ շրջափակման մեջ առնել ընդդիմությանը: Նախկիններն ընդհանրապես զրկվեցին իշխանություններում իրենց «վերջին մոհիկաններից»: Իսկ մյուս երկուսը չնայած մտան խորհրդարան, սակայն նրանց թվական եւ որակական կշիռն այնպիսին է, որ ընդհանրապես որեւէ ազդեցություն ունենալ չեն կարող քաղաքական որոշումներ կայացնելիս: Առավելագույնը, որ կարող է իրեն թույլ տալ ընդդիմությունը, աղմուկ-աղաղակ բարձրացնելով պարբերաբար քիչ թե շատ մթնոլորտը թեժացնելն է՝ արդարացնելու համար իրենց ներկայությունը քաղաքական համակարգում: Այս տեսանկյունից «Արդարություն» դաշինքի հավաստիացումները, թե սեպտեմբերից ակտիվ գործունեություն են ծավալելու խորհրդարանում, այսինքն՝ յուրատեսակ հերթական թեժ աշուն են խոստանում, քաղաքական մանեւր է ընդամենը: ԱԺ-ում ուժերի հարաբերակցությունն այնպես չի «կառուցվել», որ նախագահը հանդուրժի անհանգստացնել իրեն:

Այս պահին որեւէ նշանակություն չունի՝ ընդդիմությունը գալի՞ս է խորհրդարանական նիստերին: Դրանից ոչինչ չի փոխվելու: Այս առումով իր հերթին ավելորդ փարիսեցիություն է իշխանությունների կողմից՝ կոչել ընդդիմությանը համագործակցել իրենց հետ համազգային խնդիրներում, իսկ մյուս հարցերում դրսեւորել կառուցողականություն: Իշխանությունն ընդդիմությանը լուրջ չի վերաբերվում, եւ ընդդիմությունը, գոնե խորհրդարանում ներկայացված, դրա բոլոր հիմքերը տալիս է:

Նման պայմաններում, երբ իրական ընդդիմություն գործնականում չկա, քաղաքական վակուումը լրացնում են իշխանությունները: Հաճախ արհեստականորեն, հաճախ բնական ճանապարհով, այսինքն՝ իշխանության ներսում աճում է որոշակի ընդդիմություն: Կոալիցիոն իշխանության պարագայում կողմերից առնվազն մեկը միշտ համագործակցությունից չբավարարված է դուրս գալիս: Ո՞ր ուժը կլինի ընդդիմության նախաձեռնողը եւ ե՞րբ դա կլինի, ժամանակի խնդիր է եւ... հանրապետության նախագահի վարելիք քաղաքականության արդյունք:

ԳՈՌ ԱՐՍԱՄՅԱՆ

Միջազգային

«Մադրիդում Գյուլն ու Օսկանյանը սկզբունքային համաձայնության են եկել հայ-թուրքական հարաբերությունների շուրջ»

Սկիզբը՝ էջ 1

Հատկանշական է, որ Ֆերեմեզօղլու հոդվածը թուրքերեն թարգմանությամբ տեղադրվել է Թուրքիայի արտգործնախարարության «Արտերկրյա մամուլ» ինտերնետային էջում: Այլ կերպ՝ թուրքական արտաքին գերատեսչությունը հավանություն է տվել հոդվածում արտահայտվող տեսակետներին: Հոդվածագիրն ընդգծելով, որ տարածաշրջանում Թուրքիան Ադրբեջանի ռազմավարական գլխավոր դաշնակիցն է, ուշադրություն է հրավիրում Հայաստանի հետ հարաբերությունները այլ հարթություն փոխադրելու թուրքական որոնումների վրա, ապա եւ հանգում հետեւյալ եզրակացության. «Թուրքիան պատրաստվում է Երեւանի հետ քննարկել այդ ուղղությամբ բոլոր տարբերակները»: Այնուհետեւ նա ավելացնում է. «Դրանով հանդերձ, Հայաստանը ոչ մի կերպ չի հրաժարվում Թուրքիային ուղղված պնդումներից: Նույնիսկ բարիդրացիական հարաբերությունների հաստատման դեպքում հայերը պահանջելու են, որ Թուրքիան ճանաչի այսպես կոչված Ցեղասպանությունը, եւ նրան հողային պահանջ ներկայացնեն: Նրանք իրենց նպատակին հասնելու համար գործի են դրել Եվրոպայում եւ ԱՄՆ-ում գործող լոբբիստական կազմակերպություններին»:

Հոդվածում Ֆերեմեզօղլին նշում է, որ Մադրիդում, հանդիպելով իր հայ գործընկերոջ հետ, Աբդուլլահ Գյուլն արտահայտվել է երկու երկրների բարիդրացիական հարաբերությունների հաստատման օգտին, բայց եւ այնպես նա ընդգծել է, որ դրանց հաստատման համար Հայաստանը պետք է հրաժարվի խնդրո առարկա պնդումներից: Հայկական կողմը, ըստ հոդվածագրի, դա չի ընդունել եւ լոբբիստական կազմակերպությունների միջոցով իբր սկսել է ճնշում գործադրել Թուրքիայի վրա:

Ֆիքրեթ Ֆերեմեզօղլին միաժամանակ անդրադառնում է երկու արտգործնախարարների հանդիպման առնչությամբ թուրքական մամուլի հրապարակումներին եւ նշում, որ, ըստ դրանց, Մադրիդում Գյուլը եւ Օսկանյանը սկզբունքային համաձայնության են եկել հայ-թուրքական հարաբերությունների շուրջ: Թերեւս հոդվածում ուշագրավն այն է, որ երկու երկրների հարաբերությունների կարգավորմանը հակված է նաեւ վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը, եւ նա Կարսում պատրաստվում է դրա առնչությամբ ընդարձակ պարզաբանումներ տալ:

Ըստ երեւույթին, Էրդողանի պարզաբանումները լրջորեն մտահոգում են հոդվածագրին, որ նա գրում է. «Թուրքիան փաստեղյակ է, որ հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորման դեպքում Ադրբեջանի հետ լուրջ բարդություններ է ունենալու, ուստի զգուշավոր մոտեցում է դրսեւորում»: Այնուհետեւ նա ընդգծում է. «Ցեղասպանության ճանաչումը Թուրքիայի համար կնշանակի առհավետ փոխհատուցում վճարել: Այդ իսկ պատճառով նա ճանաչման նախապայմանը չի ընդունելու»:

Նշելով հանդերձ այս ամենը, Ֆերեմեզօղլին, այնուամենայնիվ, գտնում է, որ Թուրքիան հակաիրաքյան պատերազմից հետո իր հարաբերությունները ԱՄՆ-ի հետ էլ ավելի չսրելու եւ ԵՄ-ին անդամակցելու համար ճանապարհներ է որոնում, թե ինչ կարելի է անել առաջ քաշվող պահանջների առնչությամբ: Ցեղասպանության ճանաչման հարցում ԵՄ-ի այսպես կոչված հետեւողականությունը նա պայմանավորում է հայկական լոբբիստական կազմակերպությունների ֆինանսական անսահման կարողություններով: Նրա կարծիքով, իբր նման կարողություններ ունեն նաեւ ամերիկահայ կազմակերպությունները, սակայն պաշտոնական Վաշինգտոնը Թուրքիային դաշնակից է համարում, ուստի նրա հակազդեցությունից խուսափելու համար խոչընդոտում է Ցեղասպանության հարցի քննարկումը Սենատում:

Վերջում Ֆիքրեթ Ֆերեմեզօղլին եզրակացնում է. «Թուրքիան ամեն կերպ փորձում է հերքել հայերի պնդումները: Դրանց առնչությամբ Թուրքիայի վրա գործադրվող ճնշումներն առավելագույնս կարող են հանգեցնել ԵՄ-ին նրա անդամակցության հետաձգմանը»:

Վերոհիշյալ հոդվածը մեկնաբանության կարիք չի զգում: Պարզապես ասենք, որ դրա հեղինակը, ստանձնելով Թուրքիայի փաստաբանի պարտավորությունները, հայտնվում է հայկական դավադրության որոնումներում: Բայց եւ այնպես, եթե նկատի ունենանք ադրբեջանական մամուլին բնորոշ սանձարձակությունները, ապա Ֆիքրեթ Ֆերեմեզօղլու հոդվածը կարելի է համեմատաբար զուսպ համարել: Թվում է, թե Թուրքիայի հայկական քաղաքականությանը նպաստելու առումով նրա ոճն ավելի նախընտրելի է, քան անզուսպ սանձարձակություններով հեղեղված հոդվածները: Թերեւս պատահական չէ, որ հոդվածը տեղ է զբաղեցրել Թուրքիայի արտգործնախարարության ինտերնետային էջում:

Պարտիզանական նոր խմբավորում Իրաքում

Արաբական «Ալ Ջազիրա» արբանյակային հեռուստաընկերությունը հեռարձակել է ամերիկյան զինվորական մի ավտոմեքենայի պայթեցման տեսագրությունը: Ընդսմին հաղորդվել է, որ տեսագրությունն ուղարկել է նախկինում անհայտ պարտիզանական մի խմբավորում, նշելով, թե պայթյունը «լոկ սկիզբն է»:

«Ալ Ջազիրան» տեսագրությունն ստացել է «Ամենահաղթ հավատքի մահմեդական մարտիկներ» նորահայտ խմբավորումից, որը պատասխանատվություն է ստանձնել Իրաքում ամերիկյան օկուպացիոն զորքերի վրա կատարված մի շարք հարձակումների համար:

Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ տեսագրությունն ուղարկած իրաքցի պարտիզանները հայրենակիցներին կոչ են անում «սեփական անվտանգության նկատառումներով հեռու մնալ ամերիկացիներից, քանի որ մոտ ժամանակներս մի քանի հարձակում է կատարվելու զավթիչների վրա»:

Խմբավորումը չի նշել Բաղդադի արվարձանում տեսագրված պայթեցման ստույգ օրը: «Ամենահաղթ հավատքի մահմեդական մարտիկներ» խմբավորումը հակաամերիկյան պայքարում իր մասին հայտարարած իրաքյան 3-րդ պարտիզանական խումբն է: Առաջին երկուսի անվանումներն են «Ֆիդայիների իրաքյան ազգային ճակատ» եւ «Դիմադրության իրաքյան բրիգադներ»:

Մայիսի 1-ին ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը հայտարարել էր Իրաքի պատերազմի ավարտի մասին, մինչդեռ դրանից հետո զոհվել են արդեն 19 ամերիկացի զինծառայողներ, ըստ որում՝ պաշտոնական տվյալներով:

Ոչ պաշտոնական տվյալների համաձայն, պատերազմի ավարտից հետո իրաքցի պարտիզանների հարձակումների ընթացքում զոհվել են 40-ից ավելի ամերիկացի զինվորներ:

Բաղդադի բնակիչները երկրի իրադրության սրման համար պատասխանատու են համարում կոալիցիոն զորքերին, որոնք այդպես էլ չկարողացան կարգուկանոն հաստատել փողոցներում եւ աշխատատեղեր ապահովել: «Ազգն» արդեն տեղեկացրել է երեքշաբթի օրը Մաջարա քաղաքում տեղի ունեցած արյունալի միջադեպի մասին, երբ սպանվեցին 6 եւ վիրավորվեցին 8 բրիտանացի զինծառայողներ: Բնակիչները զայրացած էին բրիտանացիների խուզարկություններից եւ քամահրական վերաբերմունքից:

«Համասը» եւ «Իսլամական ջիհադը» դեռ չեն համաձայնել զինադադարին

Պաղեստինյան ինքնավարությունում «Համաս» եւ «Իսլամական ջիհադ» արմատական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները հերքել են ծայր առած այն լուրերը, թե իրենց հաջողվել է համաձայնության հասնել հակաիսրայելական պայքարը դադարեցնելու շուրջը: Այդ մասին տեղեկացնում է իսրայելական «Ջերուզալեմ փոստ» թերթը:

«Ոչ պաշտոնական աղբյուրներ» վկայակոչելով, երեկ **«Ազգը»** գրել էր, թե «Համասը», «Իսլամական ջիհադը» եւ «Ալ Աքսայի նահատակների բրիգադը» միասնաբար համաձայնել են եռամսյա հրադադար հաստատել Իսրայելի հետ: Այս կապակցությամբ Յասեր Արաֆաթի խորհրդական Նաբիլ Աբու Ռուդեյնան «Ջերուզալեմ փոստին» հայտարարել է. «Մենք դեռ չենք ստացել Ամերիկայի երաշխիքները եւ Իսրայելի պատասխանը, որը դեռ խուսափում է Պաղեստինյան ինքնավարության հետ հաշտության ծառայությունների մակարդակով բանակցությունները շարունակելուց»:

Աբու Ռուդեյնան հայտնել է, որ Իսրայելի հետ ժամանակավոր զինադադարի հարցում հաջողվել է փոխըմբռնման հասնել պաղեստինյան բոլոր խմբավորումների հետ, սակայն «Համասի» եւ «Իսլամական ջիհադի» ներկայացուցիչները դեռ պաշտոնական պատասխան չեն տվել:

Արաֆաթի խորհրդականը նաեւ ընդգծել է, որ ԱՄՆ-ը դեռ չի կարողացել ապահովել իսրայելական զորքերի դուրսբերումը պաղեստինյան տարածքներից եւ վերջ դնել պաղեստինցի ահաբեկիչների նպատակային ոչնչացմանը:

Մինչդեռ Գազայում «Համասի» ներկայացուցիչ Իսմայիլ Աբու Հանիեն լիովին հերքել է այն տեղեկությունները, թե «Համասը» համաձայնել է զինադադարին: Նա հայտնել է, որ Պաղեստինյան ինքնավարության եւ «Համասի» բանակցությունները դեռ շարունակվում են, բայց մինչեւ օրս համաձայնություն ձեռք չի բերվել:

Աբու Հանիեի կարծիքով, հիշյալ լուրերը տարածել է Իսրայելը, որն ուզում է «խառնաշփոթ առաջացնել պաղեստինյան խմբավորումների մեջ եւ ուժեղացնել ճնշումը դրանց վրա, տպավորություն ստեղծելով, թե պաղեստինցիները պառակտված են»:

Համանման հերքումով հանդես են եկել նաեւ «Իսլամական ջիհադի» ներկայացուցիչները:

Ավելի վաղ՝ չորեքշաբթի օրը, ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը զինադադարի լուրերի առնչությամբ հայտարարել էր, թե «Համասը» եւ դրա նմանները պետք է լուծարվեն, քանզի դա է Մերձավոր Արեւելքում խաղաղության հասնելու միակ ուղին:

Պ. Ք.

Բեն Լադենը կոչ է արել հարվածել ԱՄՆ-ին

«Ալ Ղաիդա» միջազգային ահաբեկչական կազմակերպության առաջնորդ Ուսամա բեն Լադենը փետրվարին իր որոշ կողմնակիցների նամակներ է ուղարկել, հորդորելով հարվածել ԱՄՆ-ին եւ նրա դաշնակիցներին:

Այդ մասին CNN հեռուստաընկերությանը հայտնել են Հարավարեւելյան Ասիայի հետախուզական աղբյուրները: Հաղորդվում է, որ թղթատարները պակիստանա-աֆղանական սահմանի դժվարամատչելի լեռնային շրջաններից բեն Լադենի ուղերձները հասցրել են Աֆրիկա, Կովկաս, Մերձավոր Արեւելք եւ ասիական մի շարք երկրներ:

Արդեն հաղորդվել է, որ «Ալ Ղաիդայի» հաջորդ ահաբեկչությունը կարող է տեղի ունենալ Տեխասում հուլիսի 4-ին՝ ԱՄՆ անկախության օրը: Նման նախազգուշացում է արել ԱՄՆ ազգային անվտանգության նախարարությունը, որը կարողացել է կալանել «Ալ Ղաիդայի» երկու ակտիվիստների էլեկտրոնային նամակագրությունը: Նրանցից մեկը հայտնում էր, որ «շեյխի» հրամանին են սպասում հուլիսի սկզբներին հարված հասցնելու համար:

Ենթադրվում է, որ հարձակման թիրախ կարող է դառնալ Տեխասի նավթարդյունաբերության ձեռնարկություններից կամ նավթամուղներից մեկը: Բացի դրանից, Տեխասի եւ Լուիզիանայի սահմանի մոտ՝ ափամերձ ջրերում պահվում են երկրի նավթային պաշարները, որոնք եւս կարող են թիրախ դառնալ:

Հայտնաբերվել են Իրաքի միջուկային ծրագրի բաղադրիչները

Բաղդադում հայտնաբերվել են Իրաքի միջուկային ծրագրի կարեւոր բաղադրամասեր: Այդ մասին հաղորդել է ամերիկյան CNN հեռուստաընկերությունը: Վերջինիս տվյալներով, իրաքցի միջուկագետներից մեկը՝ Մահդի Ուբեյդին ԿՀՎ-ին հանձնել է ուրանի հարստացման համար նախատեսված ցենտրիֆուգի մասեր:

Հաղորդվում է, որ իրաքցի գիտնականը դրանք 12 տարի առաջ թաղել էր իր տան բակում՝ համաձայն Սադդամ Հուսեյնի որդի Քուսայի կարգադրության: Ուբեյդիի խոսքերով, Իրաքի ղեկավարությունը նախատեսել էր հետագայում վերականգնել իր միջուկային ծրագիրը:

CNN-ը նշում է, որ ԿՀՎ-ի տվյալներով հայտնաբերված սարքն իրոք կարող էր օգտագործվել միջուկային ռումբի ստեղծման համար: Միաժամանակ ընդգծվում է, որ դա առայժմ չի ապացուցում Իրաքում զանգվածային ոչնչացման զենքի առկայությունը:

Հաղորդվում է, որ ներկա պահին Մահդի Ուբեյդին Իրաքից դուրս գտնվող մի անվտանգ վայրում է: Հայտնաբերված սարքավորման վերաբերյալ տեղեկություն ստացվել էր դեռ անցյալ շաբաթ, սակայն ամերիկյան վարչակազմի խնդրանքով հեռուստաընկերությունը նյութի ցուցադրումը հետաձգել էր մինչեւ անվտանգության բոլոր խնդիրների լուծումը:

ԱՄՆ-ի Կոնգրեսը Բլերին պարգեւատրել է ոսկե մեդալով

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 26 ՀՈՒՆԻՍ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերին շնորհվել է ամերիկյան ամենապատվավոր պարգեւներից մեկը՝ ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի ոսկե մեդալը: Համապատասխան որոշումն ընդունվել է չորեքշաբթի օրը ամերիկյան Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատի նիստում: Ավելի վաղ համանման որոշմանը հավանություն էր տվել Սենատը:

Ստիպակ տան մամլո ծառայության տվյալներով, Կոնգրեսի ոսկե մեդալը Բլերին է շնորհվել «բոլոր ազատասեր ազգերի անվտանգության ապահովման գործում ներդրած ակնառու եւ երկարաժամկետ ավանդի» համար: Մեծ Բրիտանիայի վարչապետը «այս դժվարին եւ պատմական ժամանակամիջոցում պարզորոշ ցույց տվեց, որ ինքը ԱՄՆ-ի հուսալի եւ տոկուն դաշնակիցն է», ասվում է Կոնգրեսի որոշման մեջ:

1776 թվականին հիմնված Կոնգրեսի ոսկե մեդալի առաջին ասպետը եղել է Ջորջ Վաշինգտոնը: ԱՄՆ-ի ողջ պատմության ընթացքում այդ պարգեւը հանձնվել է 300 անգամ: Պարգեւատրվածների թվում են եղել Թոմաս Էդիսոնը, Ուինսթոն Չերչիլը, Հռոմի Հովհաննես Պողոս Երկրորդ պապը, Մայր Թերեզան եւ ուրիշներ:

ԱԶԳ

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Սարյանը Պիկասոյի թանգարանում

Այսօր, հունիսի 27-ին, Ֆրանսիայի Պիկասոյի թանգարանում (Անտիբ, Գրիմալդի դղյակ) բացվում է Մարտիրոս Սարյանի անհատական մեծ ցուցահանդեսը: Այստեղ ներկայացվում են Վարպետի լավագույն աշխատանքները՝ հավաքված Հայաստանի եւ ռուսական մի շարք քաղաքների թանգարաններից, ինչպես նաեւ Եվրոպայի ու Կանադայի մասնավոր հավաքածուներից:

Հայկական մշակույթի բարձրագույն երեւույթներից մեկի մեծարմանը նվիրված այս աննախադեպ ու նշանակալից միջոցառումը տեւելու է մինչեւ հոկտեմբերի 5-ը:

Ստորեւ՝ Պիկասոյի թանգարանի տնօրեն Ժան-Լուի Անդրալի ցուցահանդեսի ծավալուն կատալոգի առաջաբանը:

XX դարի գեղանկարչության մեջ Մարտիրոս Սարյանը հաստատապես գույնի մեծագույն վարպետներից է: Նա ծնվեց Պիկասոյից մեկ տարի առաջ եւ վախճանվեց Պիկասոյից մեկ տարի շուտ՝ նրա հետ հանդիսանալով արվեստագետի երկարակեցության բացառիկ օրինակ: Այդ երկու արվեստագետները երբեք չհանդիպեցին, բայց Սարյանը դեռեւս 1907 թ. առիթ է ունեցել ծանոթանալու Պիկասոյի ստեղծագործությանը Սերգեյ Շչուկինի հավաքածուի կտավներով, երբ Մոսկվայում արդեն 10 տարի գեղանկարչական ուսումնառությամբ էր զբաղված: Բայց, ինչպես ինքն էր գրում, իրեն շատ ավելի մոտ են եղել Մատիսի եւ Գոգենի կտավները, քանի որ ինքն առավել հակված է եղել դեպի գույների լեզվի նորովի մեկնաբանությունը, քան ծեփի կապակցման որոնումները:

Անշուշտ, անօգուտ չի կարող լինել այսօր նրա ստեղծագործության հետ առերես ծանոթանալը, ստեղծագործություն, որին առնչվելը երկար ժամանակ մնացել էր դժվարամատչելի: Մատիսին եւ Պիկասոյին հարազատ Միջերկրականի լույսն է ճառագում Սարյանի արվեստում Հայաստանի արեւելյան շողերի միջոցով: Սարյանն այն սակավաթիվ նկարիչներից մեկն է, որ մեկնելով ռուսական դպրոցից, անմնացորդ կապված է մնացել իր հայրենիքին: Պոնտուս Հյուլտենը 1980 թ. Ժորժ Պոմպիդուի կենտրոնում նկարչին նվիրված ցուցահանդեսի կատալոգի առաջաբանում գրում է. «Մարտիրոս Սարյանը XX դարի հայ խոշորագույն նկարիչն է» եւ շարունակում. «Ի դեմս Մարտիրոս Սարյանի, կարծում եմ, մենք բացահայտում ենք տառապած ազգային փոքրամասնության անծանոթ վարպետի թաքնված կարեւորությունը»:

Ճշմարիտ է, որ XX դարի սկզբներին մեծ Ռուսաստանի ծնունդ տված ավանգարդիստ նկարիչների շքախմբում Սարյանին համեմատաբար համեստ տեղ է հատկացվել: Արեւմուտքում նրա կտավները տեսնելու առիթները եղել են հազվադեպ, չնայած կերպարվեստի մասնագիտության մեջ նրա ստեղծագործությունը միշտ հիշատակվել է: Այսպես, Կամիլա Գրեյը 60-ական թթ. սկզբներին լույս տեսած իր առաջին մենագրության մեջ՝ «Ռուսական ավանգարդը ժամանակակից կերպարվեստում. 1883-1922 թթ.», առանձնակի ուշադրություն է դարձնում Սարյանի ստեղծագործության գեղագիտորեն նյութական բնույթի վրա եւ գտնում է, որ «նրա գեղանկարչությունը զգայական է, իսկ գույները կրքոտ (...) Սարյանն ընդհանրանում է «Կապույտ վարդ» խմբավորման մյուս ներկայացուցիչների հետ. նրա կերպարները որոշակի գծագրություն չունեն, ասես անմարմին լինեն, ավելի ճիշտ՝ գունային բծեր են: Արվեստագետների այդ խումբը շատ շուտով հրաժարվեց այն կիսածին, կուսական եւ աննյութական աշխարհից, որի մեջ ապրում էր՝ տրվելու համար համարձակ ձեւերի եւ ցայտուն գույների տիեզերքին»: Շուրջ 10 տարի անց Վալենտին Մարկադեն իր «Ռուս կերպարվեստի նորացումը» աշխատության մեջ նորից անդրադառնում է Սարյանի ստեղծագործությանը, որն «առանձնանում է «Կապույտ վարդ» խմբավորման արվեստագետների ընդհանուր ֆոնի վրա, եւ որի գունային հյուսվածքները միջնադարյան մանրանկարչությունն են հիշեցնում: Այս հայ գեղանկարիչը նոր շունչ էր ստեղծում ցուցադրվող մյուս արյունազուրկ կտավների կողքին: Նրա եռուն ավյունը շատ արագ անցավ նվաղկոտ եւ շինծու սիմվոլիզմի փուլը՝ հաստատվելու համար Դելակրուայի ալժիրյան շարքին բնորոշ օրիենտալիզմի դիրքերում»:

Սարյանը սիմվոլիստ, պրիմիտիվիստ, օրիենտալիստ... Ինչպես տեսնում եք, շատ հարուստ է այն ստեղծագործության մեկնաբանությունը, որ մենք ընտրել ենք ցուցադրելու համար իր զարգացման մեջ այն երկու տասնամյակների ընթացքում, որոնք ընկած են դարասկզբի եւ ռուսական մեծ հեղափոխության միջեւ (բացառությամբ մեկ առանձին դահլիճում ցուցադրված 90-ամյա նկարչի վերջին գործերի, որոնցում նա վերադարձ էր ապրել դեպի իր ստեղծագործության ակունքները): Երկու տասնամյակ, որոնց ընթացքում Սարյանն իր լիիրավ տեղը զբաղեցրեց դարասկզբի գեղանկարչության նորարարների համաստեղության մեջ: Այդ տարիներին, իրոք, Սարյանը գույների իր ծայրահեղական մեկնաբանությամբ, յուրահատուկ ձեւով լրացնում եւ շարունակում է Ֆրանսիայում ֆովիզմի եւ Գերմանիայում էքսպրեսիոնիզմի նախաձեռնած որոնումները: Նա իրավամբ պատկանում է այն նկարիչների շարքին, որոնց Մատիսն այսպես էր բնութագրում. «Մենք հրաժարվեցինք բնօրինակից, հետին պլանից... Մենք մի կողմ նետեցինք բոլոր ազդեցությունները եւ մինչ այդ ձեռք բերած արտահայտչական միջոցները: Մենք շրջվեցինք դեպի գույնը, եւ դա մեզ թույլ տվեց արտահայտելու մեր զգացմունքներն առանց խառնուրդների, առանց պատկերի կառուցման բազմիցս օգտագործված միջոցների»:

Գույնի օգտագործման փորձարարական գերհագեցվածությունը, որը հատուկ է 1908-1912 թթ. ժամանակահատվածում Սարյանի ստեղծած կտավներին, հասնում է տեղայնացված երանգներ ստեղծելու պատկերի բաղադրիչ տարրերի ավանդական գունավորման, բնական լուսավորության կրկնօրինակման սկզբունքների լիակատար մերժմանը: Գույնն ինքնուրույն արժեք է ստանում, եւ այդ՝ ինքն իրեն անվերջ նորացնող մոտեցումը դառնում է նրա գեղանկարչության չծեծված ուղիների ակունքը: Սարյանի համար գույնի ազատությունը նույնանում է գեղանկարչությունն անձի անաղարտ արտահայտչականության վերածելու հետ: «Գույնը պետք է արտահայտի կյանքի էության մեջ հատուկ ըմբռնումը: Գույնի միջոցով ես առավել հնչեղ եմ ներկայացնում այն, ինչ տեսնում եմ, եւ լույսն իմ կտավներում առավել ուժգնություն է ստանում»: Զգայական եւ լավատեսական աշխարհընկալման այս միասնությունն է անկասկած սարյանական արվեստի ամենաբնորոշ հատկանիշը նրա ստեղծագործական երկարատեւ ճանապարհի ողջ ընթացքում:

Այս ցուցահանդեսն իր կայացմամբ մեծապես պարտական է Մարտիրոս Սարյանի թանգարանի տնօրեն եւ նկարչի նախընտրելի արվեստագետ-բարեկամ Շահեն Խաչատրյանի մեծ հոգուն եւ իր գործին նրա բացառիկ նվիրվածությանը: Սարյանի ստեղծագործության նրա եզակի իմացությունը որոշիչ եղավ այս ցուցահանդեսի հայեցակարգի ընտրության համար, որը նա ներկայացնում է իր ընդգրկուն հոդվածում: Մենք շնորհակալ ենք նաեւ Ժան-Կլոդ Մարկադեին՝ հավատարիմ եւ միշտ համախոհ բարեկամին՝ ռուսական նյութի տարածքներում եւ Ջոն Մալմստադին՝ այս աշխատանքը եվրոպական ավանգարդի կոնտեքստում ներկայացնելու իրենց փաստացի օգնության համար: Եվ վերջապես, մենք երախտապարտ ենք Սարյանի կտավները մեզ տրամադրող համագործակցողներին, մասնավորապես Երեւանի Մարտիրոս Սարյանի թանգարանին, Հայաստանի Ազգային պատկերասրահին, Մոսկվայի Տրետյակովյան ազգային պատկերասրահին եւ Ռուսական ազգային թանգարանին:

Լուի Վոքսելը, որ 1905 թ. «Ժիլ Բլազ» հանդեսում աշնանային գեղանկարչական սալոնի մասին իր ամփոփիչ հոդվածում առաջին անգամ հիշատակել էր Ֆովերին, «Շառլ-Օգյուստ Ժիրար» պատկերասրահում (Փարիզ, Էդուարդ VII փողոց) 1928 թ. հունվարի 7-20-ը կայացած Սարյանի ցուցահանդեսի կատալոգում հայ նկարչի մասին գրում էր. «Ահավասիկ նատյուրմորտներ, կոմպոզիցիաներ, բնանկարներ, որ ծնունդ են առել հիմնականում Կովկասում եւ Արեւելքում: Դրանք ճշմարտության տպավորություն են թողնում նույնիսկ նրանց վրա, ովքեր երբեք երջանկություն չեն ունեցել շրջագայելու այդ կախարդական վայրերով: Ինչպիսի՜ հակասություն այդ այրող լույսի եւ մեր Իլ-դը-Ֆրանս գունատ ու մեղմ երանգների, այդ թանաքագույն՝ սեւին խփող եւ մեր թափանցիկ մանուշակագույն ստվերների միջեւ»:

Այդ օրերից 43 տարի անց Շահեն Խաչատրյանը պատմում է մեզ նկարչի վերջին կտավի արարման հանգամանքները: Մի բնանկար՝ այդ նույն այրող լույսի մեջ, մի շնչով նկարված, ուր թվում է, թե պատկերված են կիսալուսինը, մի շուն, ինչ-որ ձգված ֆիգուր... Անշուշտ, վերահորինված մի բնանկար՝ վերջինը հեքիաթներից, որ ծնունդ էին առել նկարչի երեւակայությունից, վերջին վերադարձն այդ թեմային, որի եզրափակումը խորհրդանշում է այդ ճախրող լուսե հրեշտակի՝ արեւային աստղը նորածնի պատկերով: Սարյանը, որն իր ընտրությամբ ողջ կյանքի ընթացքում չլքեց իր նախնիների հայրենիքը՝ «Ռուսաստանի մոռացության մատնված այդ ծայրամասը», ինչպես ինքն էր գրում, իր վերջին այս տեսիլքում Հայաստանը մեծարեց իբրեւ ճախրող արեւի երկիր:

ԺԱՆ-ԼՈՒԻ ԱՆԴՐԱԼ

ԳՈՒՅԺ

Նա մեռավ օտար երկրում

1980-ականների նորագույն նկարիչներից մեկը՝ Աշոտ Բայանդուրը, ստեղծեց մի նկարչություն, որը կարծես թե եղավ մուտքը նոր ժամանակների: Նրա նոր նկարչական մտածողությունը շատերի համար անընդունելի էր այն տարիներին: Սակայն նա հաստատ մնաց իր ընտրած ու մշակած ոճին, որն իր համար դարձավ այցեքարտ: Իսկ շատ նրբին ու ազատ մտքի թռիչքով այդ ոճի յուրահատկությունն այն էր, որ Աշոտ Բայանդուրը կարողացավ առաջին անգամ հայ նոր նկարչության մեջ գրությունն անջատել նկարչությունից՝ նկարչական հենքի վրա սկսեց գրել, մի բան, որ այդ տարիներին ընդունված չէր: Ահա այսպես էին բնորոշում վաղամեռիկ Աշոտ Բայանդուր նկարչին, որն ազատ թռիչքի պես թռավ անվերադարձ, մեռավ եւ դարձավ կատարյալ, նրա մտավորական ընկերները՝ Պողոս Հայթայանը, Հենրիկ Իգիթյանը, Արման Գրիգորյանը, Սարգիս Համալբաշյանը, արվեստաբան Նազարեթ Կարոյանը եւ Չիկագոյի CONTEMPORARY ART պատկերասրահի հիմնադիր, նախագահ Շողիկ Հովհաննիսյանը: Վերջինս ներկայացրեց Աշոտ Բայանդուրին՝ որպես տաղանդավոր ու անկրկնելի մտածողության տեր մարդ, որի աշխատանքները 3 անգամ ցուցադրվել են Չիկագոյի եւ ԱՄՆ-ի տարբեր պատկերասրահներում ու արժանացել բարձր գնահատականի տեղի արվեստագետների կողմից:

Աշոտ Բայանդուրը ծնվել ու մեծացել է մտավորական ընտանիքում եւ փոքրուց սկսել է գրել ու նկարել: Ուսուցանելով նկարչական դպրոցում, Փ. Թերլեմեզյանի անվան նկարչական ուսումնարանում եւ հետո գեղարվեստի ինստիտուտում, ուներ իր երազանքի աշխարհը. նա սինթետիկ տարածության մարդ էր, գրության, նկարչության, նաեւ թատրոնի (վկան մի քանի շքեղ թատերական ձեւավորումները) մարդ էր, որ սինթեզում էր նաեւ իր կյանքով, եւ այդ ամենը դառնում էին նրա նկարների հենքի վրա գրություններ, հաճախ զուտ անձնական ու զգացմունքային: Բայանդուրի կյանքը վերջին 10-15 տարիներին զուգահեռաբար վերելք էր ապրում Եվրոպայում, Ամերիկայում եւ Հայաստանում հավասարապես: Աշոտ Բայանդուրը միշտ փնտրում էր Արեւմուտքի եւ Արեւելքի (Նախկին) տարբեր ռեժիմների սահմանագիծը՝ Սլովենյան, որտեղ էլ գտնելով շատ ու շատ արվեստագետ ընկերների, պատրաստվում էր հրատարակել իր ծաղրանկարների ալբոմը, սակայն անսպասելի մահն ընդհատեց նրա երազանքները...

Աշոտ Բայանդուրի անժամանակ մահը ցնցեց նրան ճանաչողներին, արվեստագետներին ու մտավորականներին, որոնք անցած կիրակի օրը մասնակցեցին Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնում Աշոտ Բայանդուրի

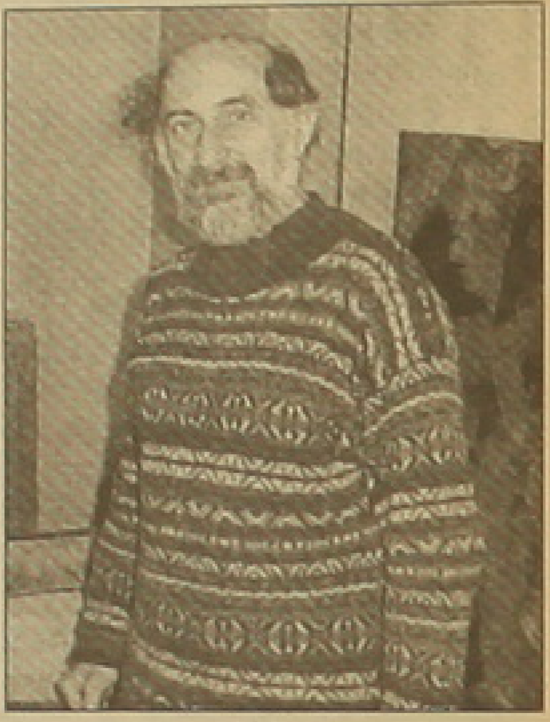

հիշատակին մատուցված հոգեհանգստյան պատարագին, ձեռամբ Կանադայի թեմի առաջնորդ Բագրատ վրդ. Գալստյանի եւ Մոնրեալի եկեղեցու հոգեւ. հայր Վազգենի մասնակցությամբ: Սգյալներն այնուհետեւ դիտեցին «Առաջին հարկ» պատկերասրահում ցուցադրված Բայանդուրի կտավները, հիշեցին ու մեծարեցին վաղամեռիկ տաղանդաշատ ընկերոջը եւ խոստացան նրա հիշատակը վառ պահել:

Աշոտ Բայանդուրի կարծիքով, «նկարչությունը մասնագիտություն չէ, այլ ապրելու ձեւ է, ապրելու վայր, իր հատուկ օրենքներով, իր օդով, ջրով, բույսերով եւ այս բոլորի պատճառ եւ հետեւանք նկարիչներով, որ ստեղծագործելով, անընդհատ նոր ձեւեր են հաղորդում իրենց աշխարհին, որը երբեք չի մաշվում եւ ծերանում, միայն փոփոխվում է ու գեղեցկանում, որովհետեւ միշտ եղել է եւ է հավերժության դեսպանը մարդկանց աշխարհում»: Բայանդուրը իր արվեստով կամուրջ հանդիսացավ իր կտավները դիտողների միջեւ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Արթուր Բրաուների ֆիլմերը կցուցադրվեն Երեւանում

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Գերմանացի ֆիլմարտադրող Արթուր Բրաուների 10 ֆիլմեր կցուցադրվեն «Երկխոսություն հանուն հանդուրժողականության եւ մարդասիրության» խորագիրը կրող փառատոնին, որ կանցկացվի հունիսի 26-ից մինչեւ հուլիսի 1-ը Երեւանի Խնկո Ապոր անվան Ազգային մանկական գրադարանի դահլիճում:

Ինչպես հունիսի 26-ի ասուլիսում հայտնեց Հայաստանի կինոգետների եւ կինոլրագրողների ընկերակցության ներկայացուցիչ Սուսաննա Հարությունյանը, Արթուր Բրաուների ստեղծագործական գործունեությունն ընդգրկում է 40-ականների վերջից մինչեւ 90-ականները ընկած ժամանակաշրջանը, նա աշխատել է շատ հայտնի ռեժիսորների հետ: Միջոցառմանն աջակցում է Հայաստանում Գերմանիայի դեսպանատունը: Ինչպես նշեց ՀՀ-ում Գերմանիայի դեսպան Հանս Վուլֆ Բարթելսը, Արթուր Բրաուների ստեղծագործության մեջ կարեւոր դեր է խաղացել նացիստների թեման, եւ այս ֆիլմերից մի քանիսը վերաբերում են հենց այդ ժամանակաշրջանին: Ֆիլմերը կցուցադրվեն գերմաներեն լեզվով, անգլերեն ենթագրերով եւ հայերեն թարգմանությամբ:

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

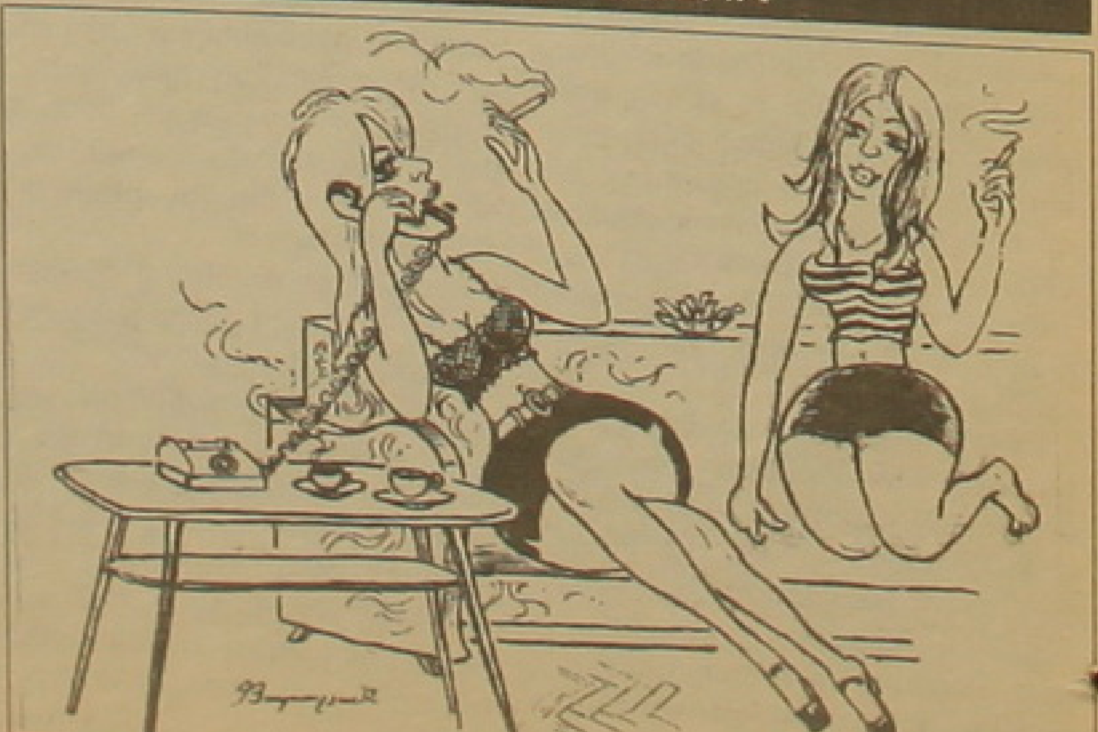

Մարզական

Օգոստոսի 16-ին Երեւանում կսրվի Համահայկական 3-րդ խաղերի մեկնարկը: Այ-…որվա դրությամբ խաղերին մաս-…նակցելու հայտ են ներկայացրել 32 …երկրների 85 քաղաքների շուրջ 2 …ազար մարզիկներ: Նախորդ երկու …մանաշրջան ստուգատեսներն անցել …ն բավական հաջող՝ նպաստելով …հայրենիք-սփյուռք կապերի ամ-…րապնդմանը: Համահայկական …խաղերը զուտ մարզական միջոցա-…ռում չեն: Այդ մրցումները հնարա-…վորություն են ընձեռում սփյուռքի

3-րդ խումբ. Վալեյ, Սալոնիկ, Կահիրե, Անթիլիաս.
4-րդ խումբ. Թեհրան, Լիոն, Սիդնեյ, Փասադենա.
5-րդ խումբ. Հալեպ, Ախալքալաք, Ալեքսանդրիա, Ստահան.
6-րդ խումբ. Լոս Անջելես, Տորոնտո, Ֆրանկֆուրտ, Լաթակիա.
Կանանց 12 թիմերը բաժանվեցին 3 խմբի.
1-ին խումբ. Երեւան, Կահիրե, Ստահան, Լիոն.
2-րդ խումբ. Գյումրի, Սիդնեյ, Ստեփանակերտ, Փասադենա.

կահանությամբ բաժանվեցին 2 խմբի:

Կանայք

1-ին խումբ. Երեւան, Վիեննա, Թեհրան, Թբիլիսի, Ալմելո
2-րդ խումբ. Սիսիան, Ստեփանակերտ, Ստամբուլ, Արթիկ, Փասադենա:

Տղամարդիկ

1-ին խումբ. Վանաձոր, Նոր Հաճըն, Գլենդեյլ, Թբիլիսի, Ախալքալաք.
2-րդ խումբ. Երեւան, Թեհրան, Ստամբուլ, Վիեննա, Սոֆիա:

Կայացավ Համահայկական 3-րդ խաղերի վիճակահանությունը

…ներ հայրենակիցներին ժամանել …մայր հայրենիք, ծանոթանալ մշա-…կութային արժեքներին, շփվել եւ …նոր ծանոթություններ հաստատել …Հայաստանի իրենց հասակակից-…ների հետ:

Երեկ սպորտկոմիտեի նիստերի …դահլիճում Համահայկական խա-…ղերի համաշխարհային կոմիտեի եւ …կառավարական կազմկոմիտեի …ներկայացուցիչների ու լրագրողնե-…րի մասնակցությամբ տեղի ունե-…ցավ մրցումների վիճակահանու-…թյան արարողությունը: 3-րդ խաղե-…րի ծրագրում ընդգրկված են 10 մար-…զաձեւ՝ բասկետբոլ, վոլեյբոլ, ֆուտ-…սալ, ֆուտբոլ, լող, թեթեւ աթլետի-…կա, բադմինտոն, սեղանի թենիս, …թենիս, շախմատ: Կատարվեց խա-…ղային մարզաձեւերից մասնակից …թիմերի վիճակահանությունը: …Բասկետբոլի մրցաշարին կմաս-…նակցեն տղամարդկանց 24 եւ կա-…նանց 12 թիմեր: Վիճակահանու-…թյամբ տղամարդկանց թիմերը բա-…ժանվեցին 6 խմբի, որոնց կազմն …այսպիսին է.

1-ին խումբ. Գլենդեյլ, Թբիլիսի, …Վիեննա, Գյումրի
2-րդ խումբ. Երեւան, Մոսկվա, …Ստամբուլ, Ժնեւ

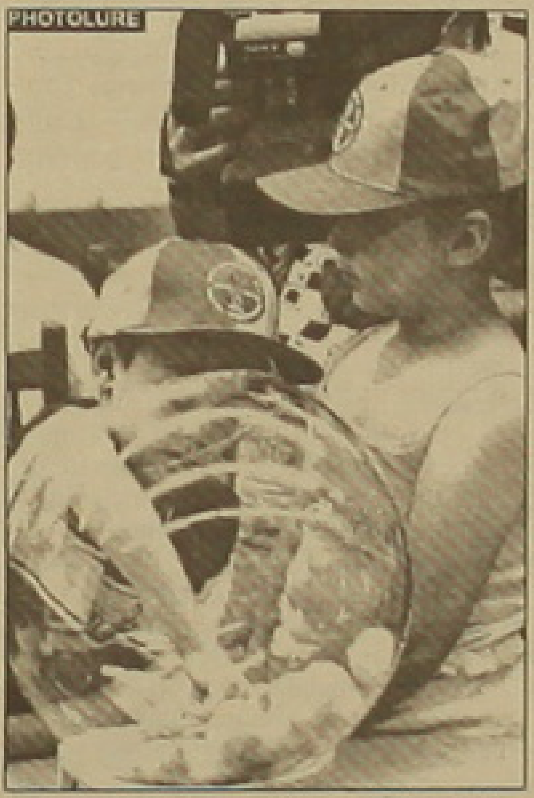

3-րդ խումբ. Թեհրան, Մոսկվա, Վիեննա, Գլենդեյլ:

Հաջորդ փուլում պայքարը շարունակելու իրավունք են ստանում խմբերում 1-ին եւ 2-րդ տեղեր գրաված թիմերը, ինչպես նաեւ՝ 3-րդ տեղ զբաղեցրած թիմերից 2 լավագույնները:

Վոլեյբոլի մրցաշարում մասնակցելու են կանանց եւ տղամարդկանց 10-ական թիմեր, որոնք վիճա-

Ֆուտզալի մրցաշարի մասնակից 20 թիմերը բաժանվեցին հետեւյալ 5 խմբերի.
1-ին խումբ. Ստամբուլ, Երուսաղեմ, Ալմելո, Թբիլիսի.
2-րդ խումբ. Նիկոսիա, Սիդնեյ, Մանչեսթր, Սան Պաուլո.
3-րդ խումբ. Թեհրան, Սոֆիա, Վանաձոր, Ուպսալա.
4-րդ խումբ. Գյումրի, Ստեփանակերտ, Հալեպ. Վալեյ.
5-րդ խումբ. Երեւան, Մոսկվա, Մարսել, Կահիրե.

Ֆուտբոլի մրցաշարին եւս կմասնակցի 20 թիմ, որոնք կրկին բաժանվեցին 5 խմբի.
1-ին խումբ. Ստամբուլ, Մոսկվա, Ախալքալաք, Թեհրան.
2-րդ խումբ. Երեւան, Սիդնեյ, Թբիլիսի, Սոլնեչնոգորսկ.
3-րդ խումբ. Ստահան, Վիեննա, Նինոծմինդա, Հայաստան-3
4-րդ խումբ. Վալեյ, Ախալցխա, Ալմելո, Նիկոսիա.
5-րդ խումբ. Ստեփանակերտ, Բրյուսել, Գյումրի, Հոլիվուդ:

Ֆուտզալի եւ ֆուտբոլի մրցաշարում պայքարը կշարունակեն խմբերի հաղթողներն ու 2-րդ տեղ զբաղեցրած թիմերից 3 լավագույնները:

Կառլոս Կեյրոշը գլխավորեց «Ռեալը»

…որտուգալացի մասնագետ Կառլոս …Կեյրոշը նոր մրցաշրջանում կգլխա-…վորի Մադրիդի «Ռեալը»՝ ակումբի …գլխավոր մարզչի պաշտոնում փո-…խարինելով Վիսենտե դել Բոսկեին: …«Ռեալի» մարզական տնօրեն Խոր-…հե Վալդանոյի հետ վարած բանակ-…ցություններից հետո Կեյրոշը երկա-…մյա պայմանագիր է կնքել արքայա-…կան ակումբի հետ: Այսպիսով, Դե-…յվիդ Բեքհեմից հետո Կեյրոշը «Ման-…չեսթր յունայթեդի» երկրորդ ներկա-…յացուցիչն է, որ տեղափոխվում է …«Ռեալ»: Հիշեցնենք, որ 50-ամյա …Կեյրոշն անգլիական ակումբի գլ-…խավոր մարզիչ Ալեքս Ֆերգյուսոնի …օգնականն էր: Վերջինս բարձր էր …գնահատում Կեյրոշին եւ ավելի մեծ …ափսոսանքով բաժանվեց իր օգնա-…կանից, քան Դեւիդ Բեքհեմից: Ֆեր-…գյուսոնը խոստովանել է, որ մեծ է …Կեյրոշի դերն Անգլիայի չեմպիոնի …տիտղոսը նվաճելու գործում: Հենց …Կառլոշի առաջարկով Ֆերգյուսոնը …խաղերից առաջ ֆուտբոլիստներին …խավաք էր հրավիրում, ինչը դրակա-…նորեն ազդեց թիմի մրցելույթների …վրա:

Ակումբի ղեկավարությունը հու-…սով է, որ պորտուգալացի մարզիչը …լավ ծանոթ լինելով իր հայրենակից …Լուիշ Ֆիգուին եւ իր նախկին սան …Դեւիդ Բեքհեմին, կկարողանա հար-…թել նրանց միջեւ ծագած կոնֆլիկ-…տը: Ինտերնացիոնալ կազմ ունեցող …«Ռեալի» ֆուտբոլիստների հետ շփ-…վելու հարցում էլ հիմնախնդիրներ …չեն ծագի, քանի որ ծնունդով մո-…զամբիկցի մարզիչն ազատ խոսում …է իսպաներեն, անգլերեն, ֆրանսե-…րեն եւ իտալերեն: Նա ժամանակին …աշխատել է ե՛ւ Հարավային Ամերի-…կայում («Նյու Յորք Մետրոստարզ»), …ե՛ւ Ճապոնիայում: Ամենամեծ հաջո-…ղությանը նա հասել է Աֆրիկայում՝ …Հարավաֆրիկյան Հանրապետության …հավաքականի հետ նվաճելով ֆուտ-

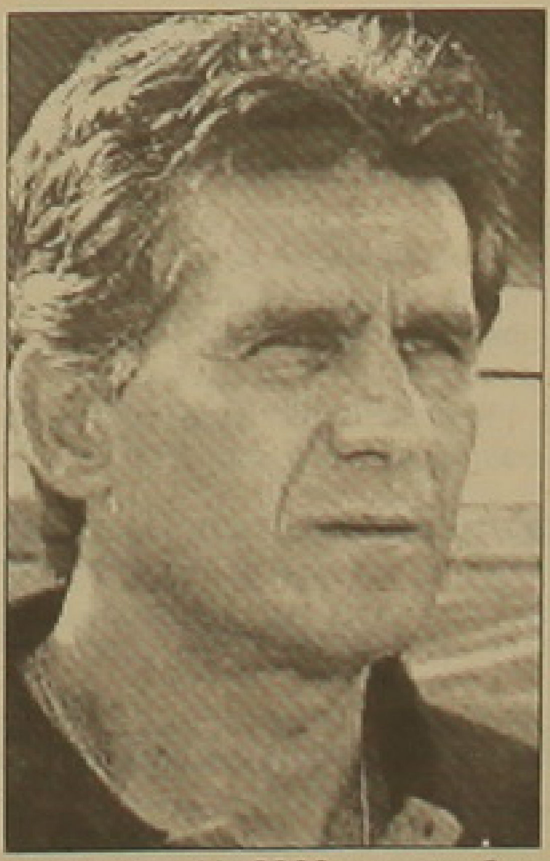

բոլի աշխարհի 2002 թ. առաջնության ուղեգիր: Սակայն նրան վիճակված չէր մեկնելու Ճապոնիա եւ Հարավային Կորեա: Կեյրոշին գլխավոր մարզչի պաշտոնում փոխարինեց տեղացի մասնագետ Ջոմո Սոմոն:

Կեյրոշը մարզչական հաջող գործունեություն է ծավալել նաեւ իր հայրենիքում: Սկզբում նա գլխավորում էր Պորտուգալիայի պատանեկան հավաքականները, որոնցում փայլում էին Ֆիգուն, Ժոան Պինտուն, Վիտոր Բայան, Ռուի Կոշտան: Հետո նա գլխավորեց ազգային հավաքականը, բայց ոչ Եվրոպայի, ոչ էլ աշխարհի առաջնության ուղեգիր նվաճել չհաջողվեց: Այնուհետեւ Կեյրոշը տեղափոխվեց «Սպորտինգ»: Թե ինչպես կդասավորվի Կեյրոշի մարզչական գործունեությունը «Ռեալում», ցույց կտա ժամանակը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Պատանի բռնցքամարտիկը մոտ է հաջողությանը

Ռումինիայում անցկացվող բռնցքամարտի աշխարհի պատանեկան առաջնությունում առայժմ վստահ է հանդես գալիս 46 կգ քաշային Հովհաննես Դանիելյանը: Պատանի բռնցքամարտիկն արդեն 2 հաղթանակ է տոնել Ռուսաստանի եւ Թուրքիայի պատվիրակների նկատմամբ: Երեկ ուշ երեկոյան Դանիելյանը պետք է ուժերը չափեր ադրբեջանցի բռնցքամարտիկի հետ: Հաջողության դեպքում հայ բռնցքամարտիկն իր համար նվազագույնը կապահովի բրոնզե մեդալը:

Ժարդելը վերադառնում է հայրենիք

Բրազիլացի հարձակվող Ժարդելը վերադառնում է հայրենիք: Հանրահայտ ռմբարկուն մերժել է եվրոպական մի քանի թիմերից ստացած հրավերները եւ վերադարձել է Սան Պաուլու, որտեղ բնակվում են նրա կինն ու որդին: Ժարդելը մտադիր է պայմանագիր կնքել հանրահայտ «Սանթոսի» հետ: Հարազատ օջախ է պատրաստվում վերադառնալ նաեւ Բրազիլիայի հավաքականի նախկին կիսապաշտպան Ջալմինյան, որը հանդես էր գալիս «Սուստրիայում»:

ՖԻՖԱ-Ի ՎԱՐԿԱՆԻՇԱՅԻՆ ԾՈՒՑԱԿ

ՀՀ հավաքականի նահանջը շարունակվում է

ՖԻՖԱ-ն հրապարակել է ազգային հավաքականների դասակարգման հերթական ցուցակը հունիսի 25-ի դրությամբ: Այդ ցանկում Հայաստանի ազգային հավաքականը 405 միավորով զբաղեցնում է 112-րդ հորիզոնականը: Նախորդ ամսվա համեմատ մեր ընտրանին դասակարգման ցուցակում 7 տեղով նահանջել է: Սա զարմանալի չէ, քանի որ հունիսին մեր ընտրանին ուկրաինացի-

ների հետ անցկացրած ընտրական խաղում զիջել էր իր տեղը:

Ութ հորիզոնականով նահանջել է Ռուսաստանի հավաքականը՝ զբաղեցնելով 30-րդ տեղը: Նման ցածր ցուցանիշ Ռուսաստանի ընտրանին վաղուց չուներ: Ընթացիկ մրցաշրջանի պաշտոնական հանդիպումներում Վալերի Գազաեւի սաներն առայժմ հաղթանակ չեն տոնել, ուստի պատահական չէ ռուսների նահանջը: 7 հորիզոնականով նահանջել է Սերբիայի եւ Չեռնոգորիայի հավաքականը: Իսկ ամենամեծ առաջընթացն ունեցել է Կոլումբիայի հավաքականը՝ 39-րդ տեղից տեղափոխվելով 22-րդ հորիզոնականը: Ընտրական խմբում ՀՀ հավաքականի մրցակիցներից ամենաբարձր ցուցանիշն ունեն իսպանացիները, որոնք նախորդ ամսվա 2-րդ տեղը զիջեցին ֆրանսիացիներին եւ տեղափոխվեցին 3-րդ հորիզոնական: Հաջող մրցելույթների շնորհիվ հույները 45-րդ տեղից տեղափոխվել են 33-րդ հորիզոնական: Իսկ ահա ուկրաինացիները պահպանել են իրենց տեղը (47-րդ): Եվ վերջապես Հյուսիսային Իռլանդիայի հավաքականը ցուցակում տեղ է գրավել մեր հարեւանությամբ՝ 111-րդ հորիզոնականում: Լավագույն տասնյակում մեքսիկացիները փոխարինել են չեխերը: Տասնյակի ներսում էլ չնչին փոփոխություններ են կատարվել: Կարելի է հստակ պես նշել առաջին եւ երկրորդ տեղերը զբաղեցնող հավաքականների միջեւ միավորների տարբերության կրճատման փաստը: Եթե մայիսին Բրազիլիայի եւ Իսպանիայի ու Ֆրանսիայի հավաքականների միավորների տարբերությունը 59 էր, ապա այժմ ֆրանսիացիները բրազիլացիներին միայն 20 միավորով են զիջում:

Ներկայացնում ենք ՖԻՖԱ-ի դասակարգման ցուցակի առաջին 20 տեղերը զբաղեցնող հավաքականների կազմը:

1. Բրազիլիա	834
2. Ֆրանսիա	814
3. Իսպանիա	762
4. Արգենտինա	754
5. Հոլանդիա	752
6. Գերմանիա	745
7. Թուրքիա	733
8. Անգլիա	727
9. ԱՄՆ	717
10. Չեխիա	712
11. Իտալիա	711
12. Մեքսիկա	711
13. Դանիա	710
14. Իռլանդիա	703
15. Պորտուգալիա	692
16. Կամերուն	691
17. Բելգիա	672
18. Կոստա Ռիկա	663
19. Շվեդիա	663
20. Պարագվայ	657

Հաջող մրցելույթներ Ստամբուլում

Ստամբուլում անցկացված թեթեւ աթլետիկայի Եվրոպայի 2-րդ գոտու գավաթի խաղարկությունում, որին մասնակցեցին 14 երկրների կանանց եւ տղամարդկանց թիմեր, բավական հաջող մրցելույթներ ունեցան հայ մարզիկները: Մեր թիմից լավագույնը երեւանցի Վահագն Ջավախյանն էր, որը 100 մետր վազքում գրավեց 3-րդ տեղը, ցույց տալով 10,57 վրկ արդյունք: Ավետիք Առաքելյանը 800 մետր վազքում 6-րդն էր (1.52,42), իսկ Ռոբերտ Միկոյանը 5-րդն էր 1500 մրցատարածությունում (3.58,89): Կարանցի եռացատկորդ Էրիկ Նուրիջանյանը 15,5 մետր արդյունքով եզրափակեց լավագույն 5-յակը: Տղամարդկանց 4x400 մետր փոխանցումավազքում մեր քառյակը զբաղեցրեց 5-րդ տեղը: Կանանցից լավագույնը 400 մետր վազքում (55,13 վրկ) 4-րդ տեղը գրաված երեւանցի Սիդա Թորոսյանն էր, որը 200 մետր վազքում գրավեց 5-րդ տեղը: Նույնտիպի արդյունքի հասավ 100 մետր վազքի մասնակից Մարինե Ղազարյանը: Եռացատկորդ Լիանա Հովհաննիսյանը եւ 1500 մետր վազքատարածության մասնակից Մերի Ջավադյանը ցույց տվեցին 6-րդ արդյունքը:

Առաջատարը փոխվեց

Նախիջեւանում շարունակվում է շախմատի աշխարհի երիտասարդական առաջնությունը (մինչեւ 20 տարեկան): 6 տուրից հետո առաջնության աղյուսակը գլխավորեց ադրբեջանցի Կադիր Հուսեյնովը: Նա պարտության մատնեց առաջատարներից մեկին՝ գերմանացի Կրիցին եւ վաստակեց 5 միավոր: 5 շախմատիստներ իրենց օգտին գրանցել են 4,5-ական միավոր: Նրանց թվում են հնդիկ Գանգուլին, ուկրաինացի Զուբովը, ադրբեջանցիներ Մամեդյարովը եւ Ղասիմովն ու վրաց շախմատիստ Իզորիան:

Հավակնորդների թիվը նվազում է

Թենիսի Ուիմբլդոնյան մրցաշարում օր-օրի նվազում է գլխավոր մրցանակի համար պայքարող թենիսիստների թիվը: Տղամարդկանց մրցաշարում պայքարից դուրս մնաց բրազիլացի Գուստավո Կուերտենը, որը զիջեց Թոդ Մարտինին (6–7, 4–6, 4–6): Շույլերը հաղթեց Սանտորոյին, Միրնին առավելության հասավ Լյուբիչիչի նկատմամբ: Երկրորդ փուլի արգելքը հաջողությամբ հաղթահարած թենիսիստների թվում են Շրիչափհանը, Նադալը, Ֆիշը, Շույլերը, Ֆեդերերը, Սարգսյան, Լոպեսը, Բյորկմանը, Ռոդիկը, Ռոբրեդոն, Շալկենը եւ Կառլովիչը:

Կանանց մրցապայքարում անհաջողության մատնվեց Մագդալենա Մալեեւա-Ֆերֆերյանը՝ զիջելով Սուարեսին (6–2, 2–6, 3–6): Երկրորդ փուլի արգելքն էլ հաջողությամբ հաղթահարեցին գլխավոր մրցանակի հավակնորդները: Վինուս Ուիլյամսը երկու խաղափուլում պարտության մատնեց Ստեբոտնիկին (6–4, 6–1), Դեւենպորտը հաղթեց Գրանդեին (6–3, 6–1), Կլիյստերսը ուժեղ գտնվեց Ռազանոյի հետ մրցախաղում (6–1, 6–3): Երկրորդ փուլում հանդես գալու իրավունք ստացան ռուսաստանցիներ Զվոնարյովան, Պետրովան, ինչպես նաեւ Տուլյագանովան, Մաթեւզիչը, Սուգիյաման, Սկյավոնեն, Բլեքը, Ռուբինը, Դեչին:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿՆԵՐ

Մնալ միայնա՞կ, թե....

Հայաստանում ընտրություն կատարելը դժվար է, քան երբեւէ

Միայնակ մարդկանց թիվը մեր քաղաքում այնքան է մեծացել, որ մենակությունը դարձել է մի տեսակ սովորական ու բնական երեւույթ: Միջին տարիքի միայնակները կարծես հաշտ ու խաղաղ են իրենց մենության հետ, նրանց հոգսերով ոչ ոք չի հետաքրքրվում ու չի անհանգստանում: Իսկ երիտասարդները փորձում են օգտվել ամենատարբեր ծառայություններից եւ հաճախ էլ ուղղակի թակարդն են ընկնում: Թեպետ արտառոց դեպքեր պետք չեն հասկանալու համար, որ այս խնդիրը համակարգման խիստ կարիք ունի: Սակայն մեր իրականության մեջ ընդհանուր առմամբ այդպես է՝ որեւէ խնդրով սկսում ենք առանձնակի մտահոգվել, երբ դրան բախվում ենք անմիջականորեն: Թե «Թելեպլասի» ծառայությունների չարաբաստիկ հեռախոսից օգտվողներն ինչ «նվեր» ստացան, հայտնի դարձավ բոլորին: Մամուլում էլ, իհարկե, անդրադարձներ եղան: Բայց մտահոգիչ հարցը՝ միայնակությունից ազատվել ցանկացողներին օգնելը, մի տեսակ դուրս է մնացել հասարակության տեսադաշտից: Ոմանք կասեն, թե դրա համար գործում են զանազան ինտերնետային ու տպագիր մամուլի ծառայություններ: Շատ լավ, բայց թե հայաստանցիներից քանիսն է վստահում դրանց ու օգտվում դրանցից, դժվար է ասել, քանի որ դրանք դուրս են վերահսկողությունից: Թեպետ այդ ճանապարհով մի քանի ամուսնություններ գրանցվել են:

Եթե նկատի ունենանք մեր հասարակության մեջ ամուր նստած որոշ բարդույթները, օրինակ, անհարմարության ու ամոթի զգացումը, ապա հասկանալի կդառնա խնդրի բարդությունը: Այս մասին զրուցեցինք Երեւանի Կենտրոն համայնքում արդեն գործող «Բրաբիոն» ամուսնական բյուրոյի տնօրեն Լիլիթ Մելիքյանի հետ: Նրան դիմողների թիվը թեեւ աճում է, որը, նրա կարծիքով, ձեռք բերած վստահության ու հավատի շնորհիվ է, սակայն աշխատանքի դժվարությունը բնավ չի նվազում: Ամեն օր բյուրո են դիմում 8-10 հոգի: Ոմանք գրանցվում են, ոմանք էլ՝ ոչ, ծայրահեղ ցանկությունների պատճառով: Օրինակ, 70 տարեկան տղամարդը ձգտում է ամուսնանալ ոչ թե 60 տարեկան տիկնոջ, այլ 18-20 տարեկան աղջկա հետ եւ այլն:

Քանի որ տղամարդկանց այդ ձգտումը վերջին տարիներին ավելի է ուժեղացել, հետեւաբար դժվարացել է հատկապես միջին տարիքի՝ 30-ից բարձր տարիքի աղջիկների ու կանանց ամուսնության խնդիրը:

Բայց... երբ հայ տղամարդիկ հրաժարվում են ամուսնանալ միջին տարիքի կնոջ հետ, օտարազգիները նախընտրում են հենց նրանց: Հատկապես՝ եվրոպացիները, որոնք հիմնականում նախընտրում են իրենց հասակակից կանանց: Այսինքն, բարեկիրթ եւ ուսյալ աղջիկներին ու կանանց հոժարակամ հանձնում ենք օտարներին: Սա էլ արտագաղթի մեկ այլ տեսակ է: Բնական է, որ ամեն մի կին միայնակությունից առավել կգերադասի օտարերկրացուն: Թեպետ կան նաեւ առանձին դեպքեր: Տողերիս հեղինակին ծանոթ են Երուսաղեմում բնակվող բարձրագույն կրթությամբ 5 քույրեր, որոնք հրաժարվել են ամուսնանալ արաբների կամ այլ ազգի ներկայացուցիչների հետ՝ մնալով միայնակ:

Ի դեպ, միջին տարիքի կանանց կարելի է բաժանել 2 խմբի՝ բարդույթներից ազատ եւ բարդույթներով: Առաջինները շատ հեշտ են շփման մեջ մտնում տղամարդկանց հետ եւ շուտ ընկերանում: Նրանց ձգտում են հատկապես իրենցից երիտասարդները՝ 26 - 30 տարեկան տղաները, որոնց ծնողները դեմ են տարիքով մեծ հարսնացուներին: Բարդույթներով աղջիկներն ու կանայք լուրջ դժվարություններ են ունենում տղամարդկանց հետ շփվելիս: Կուսության բարդույթը ամենատարածվածն է: Օրինակ, 40 տարեկան ամուսնալուծված կնոջ հետ բյուրոյի հոգեբանը երկար բացատրական աշխատանք է տարել, համոզելու համար, որ այդ տարիքում կույս լինելը պարտադիր չէ, եթե ոչ՝ ամոթալի: Նմանատիպ շատ ու շատ դեպքեր են լինում:

Ամուսնական բյուրոյում գրանցված են մոտ 1000 հոգի՝ 18 - 70 տարեկան: Մինչ օրս ամուսնացել են 84 զույգեր: Ուրախալի է, որ «Բրաբիոնը» գրասենյակներ է բացել նաեւ մարզերում՝ Վանաձորում, Գյումրիում, Գորիսում, վերջերս էլ՝ Արցախում: Քիչ թիվ չեն կազմում բյուրոյին դիմող սփյուռքահայերը: Արդեն նշեցինք, որ ամուսնություններ են գրանցվում նաեւ օտարազգիների հետ: Չմոռանանք նշել, որ գրանցվողներից պահանջվում է վճարել 5 հազար դրամ:

Նմանատիպ վստահելի կազմակերպությունների կարիքն, անշուշտ, մեծ է ու անհրաժեշտ մեր հասարակությանը, մինչդեռ առայժմ Երեւանում գործում է ընդամենը մեկը: Ազգի աճի այսօրվա ցածր տեմպերը պահանջում են պետական գործուն հոգատարություն այս խնդրի հանդեպ:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ուկրաինայում սկսվել է պարենային ճգնաժամ

ԿԻԵՎ, 26 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ուկրաինայում առաջին անգամ 5 տարվա մեջ պարենային ճգնաժամ է սկսվել, հինգշաբթի գրում է «Իզվեստիա» թերթը: Երկու անգամ արդեն թանկացել է ալյուրը եւ հնդկացորենը, որոնց համար երկար հերթեր են գոյացել: Սպասվում է նաեւ հացի գների կտրուկ աճ: Ուկրաինայի անկախ տնտեսական հետազոտությունների կենտրոնի հաշվարկներով, ցորենի ալյուրի մեկ տոննայի գինը այս շաբաթ կհասնի 500 ԱՄՆ դոլարի սովորական 240-ի փոխարեն: Նման իրավիճակ են հրահրել անբերրիության տագնապահարույց սպասումները: Ինչպես հայտարարել է Գերագույն ռադայի ագրոարդյունաբերական քաղաքականության հարցերի ենթակոմիտեի ղեկավար Վիտալի Ցեխմիստրենկոն, Ուկրաինայում, որ նախկինում Եվրոպայի շտեմարանն էր, պարենային ցորենի արտադրությունը այս տարի կլինի սովորականից երեք անգամ պակաս: Երկրին հարկ կլինի ապրել ներմուծման հաշվին, մասնավորապես՝ պարենային գնումների մասին բանակցություններ են վարվում Ռուսաստանի Օրենբուրգի եւ այլ մարզերի հետ: Ուկրաինայի կառավարությունը պատրաստվում է կտրուկ գործողությունների՝ հացի գների հրամանագրային զսպման եւ ներմուծվող ցորենի համար ԱԱՀ, ակցիզների եւ մաքսատուրքերի վերացման: Ըստ կանխատեսումների, մթերքների գների աճը կհարուցի 2-2,5% սղաճ եւ կխարխլի գրիվնայի կայունությունը:

ARMENTEL

Հայտարարություն

«Արմենտելը» հայտարարում է մրցույթ ինֆորմացիոն համակարգերի տնօրինության ներքոհիշյալ թափուր պաշտոնների համար.

✓ Ցանցային ճարտարագետ (Network Engineer)
✓ Համակարգերի անվտանգության ադմինիստրատոր (System Security Administrator)
✓ Համակարգերի ադմինիստրատոր (System Administrator)
✓ UNIX համակարգերի ադմինիստրատոր (UNIX System Administrator)

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողների համար անհրաժեշտ պահանջներն են՝

- Բարձրագույն մասնագիտական կրթություն
- Անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներ եւ աշխատանքային փորձ
- Անգլերեն լեզվի իմացություն (տեխնիկական)

Մանրամասն տեղեկություններ կարելի է ստանալ www.armentel.com էջի «ԱՇԽԱՏԱՆՔ» ենթաբաժնում:

Ցանկացողները մինչեւ հուլիսի 10-ը կարող են անհրաժեշտ փաստաթղթերը ներկայացնել «Արմենտելի» կադրերի վարչություն
Երեւան, Ահարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 616 սենյակ:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

529353 Անվճար
ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- «Ռոսիա» կինոթատրոնի տարածքում կորել է Նարինե Նալբանդյանի վարորդական իրավունքը, Ատոմ Խուդավերդյանի վարորդական իրավունքը, Վազ 21 07 մակնիշի 02 SL 169 համարանիշով ավտոմեքենայի տեխնիկական անձնագիրը: Վերադարձնողին խոստանում ենք դրամական պարգեւ: Հեռ.՝ 36 97 98, 09 40 74 16:
- Վաճառվում է բջջային հեռախոս Motorola C350, գունավոր էկրանով: Գինը՝ $180: Sony Z7: Գինը՝ $180: Հեռախոս (09) 43-32-45:
- Կորել է Գուրգեն Արտաշեսի Թովմասյանի տրանսպորտային երթեւեկության վկայականը: Համարել անվավեր:
- Կարող եմ կազմակերպել ցանկացած կարգի հասարակական սննդի ձեռնարկության աշխատանքներ: Հեռ.՝ 735086:
- Վաճառվում է գերմանական գորգ, նոր, 2x3: Գինը՝ 200 դոլար: Հեռ.՝ 429343:
- Վաճառվում է մետաղյա ավտոտնակ, 18 քմ (3x6): Հեռ.՝ 725449:
- Վաճառվում է 3 սենյականոց (վերափոխված 5 սենյակի) բնակարան մայրաքաղաքի փոքր կենտրոնում: Հասցեն՝ Աղայան 9, բն. 63: Հեռ.՝ 267992:
- Վաճառվում է խանութի տարածք, վերանորոգված, բնակելի շենքի 1-ին հարկում՝ իր նկուղներով: Հասցեն՝ Բաբաջանյան փ., 153/1 շենք: Հեռ.՝ 239191:
- Վաճառվում են դոբերման պինչեր ցեղատեսակի զտարյուն նորածին ձագեր: Գինը՝ 100 դոլար: Հեռ.՝ 584908:
- Պարապում եմ խոսակցական անգլերեն երեխաների եւ մեծահասակների հետ, մատչելի գնով, անհատական եւ խմբային: Զանգահարել՝ 22-79-76 (երեկոյան ժամերին), Նիկին (բնիկ կալիֆոռնիացի):
- Պարապում եմ անգլերեն՝ առանց տարիքային սահմանափակման, ինչպես նաեւ կատարում եմ թարգմանություններ անգլերենից հայերեն եւ հակառակը: Զանգահարել՝ 230786, Հասմիկ:
- Կատարում եմ տնային մաքրություն, ինչպես նաեւ կարում եմ վերմակ եւ ներքնակ: Հեռ.՝ 230786, Հռիփսիմե:
- Երեւանի թանգարանը փնտրում է հովանավոր՝ կիրառական արվեստի եւ ժանյակագործության (Վասպուրականի) խմբակների համար: Հեռ.՝ 552547:

OPEL

ԱՎՏՈՊԱՀԵՍՏԱՄԱՍԵՐԻ ԽԱՆՈՒԹ

Ներկրումը միայն Գերմանիայից, ընդունվում են նաեւ պատվերներ: Հասցեն՝ Ամիրյան 8, Ե. Չարենցի դպրոցի դիմաց.
հեռ: 560262, (09)429061

Կորել է «ԱԶԳԻ» լուսանկարչական ապարատը

Հունիսի 24-ի երեկոյան՝ ժամը 19:30-ի մոտերը, 91 համարի երթուղային տաքսում կորել է «Ազգ» թերթի խմբագրությանը պատկանող թվային լուսանկարչական ապարատը: Հավանաբար Նորքի 7, 8 կամ 9-րդ զանգվածների բնակիչ միջին տարիքի կինը, որին «Ազգի» աշխատակիցն ի պահ էր տվել ապարատը մինչեւ իջնելը, կարող է դիմել թերթի խմբագրություն՝ Հանրապետության 47 հասցեով: Կամ զանգահարել 58-18-41, 65-36-16 հեռախոսահամարներով: Խոստանում ենք դրամական պարգեւ: Տեղեկացնենք, որ ապարատը նախատեսված չէ կենցաղում օգտագործելու համար:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԵՎ ԴԵՂԻՆ ԷՋԵՐ
Գործարար տեղեկատվություն գործարարների համար

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը

մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում

- Քաղաքագիտության բաժնի վարչական քարտուղարի/գործավարի

Թեկնածուները պետք է ունենան բարձրագույն կրթություն, հայերենի, անգլերենի եւ ռուսերենի, ինչպես նաեւ համակարգչի լավ իմացություն, առնվազն մեկ տարվա (նախընտրելի է ավելի երկար) համապատասխան աշխատանքային փորձ:

Պահանջվող փաստաթղթերն են՝ կրթության վկայական, ինքնակենսագրական տեղեկություններ (resume): Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ս. թ. հունիսի 30-ը, ժ. 17:45-ը:

Դիմել ՀԱՀ-ի կադրերի բաժին հետեւյալ հասցեով՝ Մարշալ Բաղրամյան պող. 40, 50ա սենյակ:

FULBRIGHT AMERICAN STUDIES INSTITUTE ON US NATIONAL SECURITY

The Bureau of Educational and Cultural Exchanges of the U.S. Department of State and the United States Embassy to Armenia are pleased to announce the Fulbright American Studies Institute on "U.S. National Security: American Foreign Policy Formulation in an Era of Globalization." The program will be conducted by the University of Delaware from ***January 3 to February 4, 2004.*** The program is designed as a rigorous four-week academic seminar to provide a deeper understanding of the foundations and formulations of U.S. foreign policy, with specific reference to American views on what constitutes basic U.S. national security and defence requirements and how those views have evolved in the post-cold war era.

Applicants should be experienced foreign university faculty and professionals from institutions of higher education, including national military academies. Officials from the Ministries of Defence and Foreign Ministry may also apply. Good knowledge of English is required. Application forms are available at the U.S. Embassy.

APPLICATIONS SHOULD BE RETURNED TO THE US EMBASSY TO ARMENIA NO LATER THAN JULY 10, 2003.

A short description of the program is posted on the Embassy notice board. For detailed information about the program, please contact Ms. Hasmik Mikayelyan at the Public Affairs Section of the U.S. Embassy to Armenia; e-mail: amerstudies@usa.am and/or amerstudies@yahoo.com; address: Baghramian Street 18, Yerevan.

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 26. 6. 2003 Գինը՝ 100 դրամ